

Naročnina mesečno 25 Din, za izmuzništvo 40 Din — naročnina izdaja celoletno 96 Din, za izmuzništvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.014, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2999

Telefoni uredništva: dnevna služba 2970 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ne verujmo bajkam

(Iz Berlina)

Nemci spremljamo z veliko radovednostjo debate, ki jih beremo te dni po evropskem časopisu o tem, kako se bo ali naj bi se zaključila abesinska zadeva, in sicer zato, ker v teh več ali manj posrečenih ali ponesrečenih ugibanjih igra veliko vlogo naša domovina. To je za Nemce seveda jako laskavo, vendar pa mi sami vemo, da v zadnjem času, ko sedanji politični sistem evropskega »ravnovesja« na vseh krajih in koncih škriplje, dokler se enkrat ne bo podrli, Nemčija čisto naravno zavzema na naši celini čedalje bolj važen položaj in se zato nič ne napihuje. Moramo pa opozoriti, da so mnenja evropskega časopisa o tem, kakšne so smernice naše zunanje politike in kakšne taktike da se bomo pri tem posluževali, precej napačna, pri čemer ne izvajemo tudi ne sicer najboljše informiranega »Osservatore Romano«, ki meni, da se bodo pripravljali se bratci vendarle zopet našli v Stresi.

Mislimo, da angleško politiko, s katero je Nemčija že del časa v zelo ozkem stiku, precej dobro poznamo in da se zelo motijo tisti, ki domnevajo, da bo Italija od skupščine ženevske areopaga 30. t. m. dobila za svoj abesinski smrtni greh popolno odvezo, nakar da se bo lahko zopet začela v najlepšem soglasju italijansko-angleško-francoska evropska simfonija, katera je bila skomponirana v Stresi. Sicer nismo mi Angleži, ki naj naredijo, kar hočejo, smo pa skoro zagotovo prepričani, da Velika Britanija ne bi bila svetovna veselica, če bi na tako velikodušen način sama sankcionirala svoj poraz, zadovoljujoč se s kakšnim paktom z Italijo, ki naj bi obljubila, da bo odslej pridna in da ne bo več motila angleških postojank na svetu. Mi vemo, da je nacionalna vlada v Kairu zaradi oslavitve Anglije v Afriki postala zelo samozavestna in da od Angležev zahteva, naj umaknejo iz Egipta vse svoje čete, ki naj celo izpraznijo Sudan. Ko tako Angleži že sedaj na svoji koži čutijo usodne posledice svoje zgrešene politike v teku abesinske afere, je izključeno, da bi se sedaj udali še egiptskemu pritisku in prepustili svojo najvažnejšo napokolonijo v Afriki kakšnemu italo-egiptskemu sodelovanju ter tako sami izpodkopali ves svoj prestiž na črnem kontinentu, združen z ogromnimi interesi britanske imperije v Afriki, ki je most do Indije in Daljnega vzhoda. V interesu Anglije je zato, da se vprašanje odprave sankcij v Zvezi narodov in po njej čim delj zavleče tako, da se bo Italija v svoji novi posesti čutila ogroženo čim delj ko mogoče tako, da bo prej ali slej prisiljena, da stori to, kar zdaj Angliji sama velikodušno ponuja. Odpravo sankcij bo Italija dosegla od Anglije samo, če bo šla skozi kardinski jarem.

Toda — tako pravijo tisti, ki si želijo čim prejšnjo gladko likvidacijo abesinske zadeve — če Zveza narodov ne bo odpravila sankcij in na kakšen način sprejela izvršeno dejstvo, ne da bi se formalno preveč kompromitirala, se bo Italija zvezala z Nemčijo v »centralni blok«, ki bo začel naskok proti Versaillesu, to je, proti obstoječemu mirovnemu in posestnemu stanju v Evropi sploh. Toda ne motimo se, če sodimo, da se v Londonu pa tudi v Quai d'Orsayu, kjer so sedaj novi oblastniki francosko zunanjo politiko popolnoma izenačili z angleško, te grožnje, ako je bila sploh izrečena, niso preveč ustrahili. Tisti francoski krogi, ki jih je treba iskati v generaliteti in na desnici, katerih prvo in edino strašilo so obnovljene nemške garnizije v Porrenju, se sicer na vse kriplje trudijo, kako bi čim krepkeje podčrtali vojaško moč Italije, češ, da bi bilo nespametno, če bi se Francija oropala tako silnega faktorja, ki bi mogel podkrepiti streško fronto, katera je, kakor znano, naperjena proti Nemčiji in bi jo moglo držati še dolgo v šahu. Toda Blum sodi danes prav tako kakor Baldwin, da je anglo-francosko-ruski blok s svojimi zavezniki še vedno močnejši od italo-nemške aliance, o kateri mnogi sanjajo, kakor da bi bila prava igračka za ustvariti.

Pri teh fantazijah se namreč popolnoma zanemarljivo glavni činitelj — in ta smo mi sami. Nemška diplomacija ni tako neprevidna, da bi se spuščala v tako avanturo, s katero bi si pripravila vsa prijateljstva in politične možnosti za bodočnost, ki so zanjo veliko večje vrednosti, nego zveza za življenje in smrt z Italijo. Nemčija bi morala biti že na robu popolnega obupa, ako bi se podala v tako nevarno podjetje, ki računa na to, da je angleški imperij res že popolnoma na tleh, Nemška koncepcija je veliko bolj realna. Italija mora na vsak način ostati, oziroma postati zelo važen faktor pri rekonstrukciji Evrope, ki je gotovo nujno potrebna, naj se potem abesinska zadeva »reši« kakor že koli. Pri tem pa streška fronta na noben način ne pride v poštev, zakaj Anglija je odločno proti temu, da bi se Evropa uredila in okrepila z ostjo proti Nemčiji. Sicer je pa »Tribuna« sama te dni zapisala, da »prosi vse one, ki se še danes drznejo govoriti o streški fronti, naj imajo vsaj še nekoliko sramu v sebi«. Prav tako pa je seveda za Nemčijo političen aksiom, da je ureditev Evrope nemogoča brez pametnega sporazuma s Francijo. V Streso seveda tudi Nemčija ne bo šla. Mi Nemci smo slej ko prej za sodelovanje v koncernu Anglija-Nemčija-Francija-Italija, pri čemer računamo seveda tudi na vse zavezničke, ki jih ima ena ali druga skupina, in imamo seveda svoje misli in želje glede marsikaterega problema, ki je s tem v zvezi.

Na vsak način si Nemčija odkritosrečno želi miru in misli, da je treba zanj vsem doprinesiti izvestne žrtve. Sedanji nadzre zamotani evropski položaj se bo razjasnil le počasi in so zato vse radikalne formule, ki se lansirajo v najrazličnejših oblikah, neumestne ter delajo povsod samo slabo kri. Kdo je tako blazen, da bi mislil na vojsko, ki bi spremenila vso Evropo v kup kadečih se razvalin, v katerih bi izginila svoboda in neodvisnost enih in drugih, ki so si danes zaradi tega v laseh. Na drugi strani pa je tudi streška fronta, ki je prav za prav tudi le neka oblika vojske (proti Nemčiji namreč), kaj neprimerno zdravilo za evropske bolečine, ki

Krmilo Evrope v rokah Anglije

Sankcije se ne bodo ukinile

Francija sledi vseskozi Londonu

Za Anglijo je glavno vprašanje sodelovanje Nemčije

London, 9. junija. b. Britanski parlament je pričel zopet delati. »Times« pri tej priliki obravnava sedanji položaj v Evropi in povdarja, da bo potrebno likvidirati sedanjo napetost v Evropi, zlasti pa napetost v Sredozemskem morju, da bi Velika Britanija potem lahko z večjo energijo pričela z likvidacijo vseh ostalih obstoječih vprašanj med Nemčijo in Veliko Britanijo. Nemški predlogi za mir obstojajo še vedno, vendar pa je treba likvidirati neke predpogoje, ki jih je postavila Nemčija. Med te predpogoje spada tudi reforma Zveze narodov. To preosnovno Zveze narodov je treba izvršiti čimprej, da se lahko Nemčija vrne nazaj v Zvezo in izpolni praznino, ki je nastala v Zvezi. Za Veliko Britanijo je sedaj življensko vprašanje ureditev odnosov z Nemčijo, kajti le tedaj bo britanski imperij sposoben, da se z vso silo posveti drugim problemom evropskega kontinenta, ki prizadevajo Angliji že danes skrb.

Francija v zelo delikatnem položaju

Pariz, 9. junija. b. V vladnih krogih smatrajo, da bo konec tega meseca odločen za nadaljni razvoj dogodkov v Evropi. Vse je odvisno od tega, kaj bo sklenila Zveza v vprašanju italijansko-abesinskega spora, ali bo ukinila sankcije, ali pa bo zahtevala poostreitev. Če se v Zvezi pokaže tendenca za odgoditev tozadevnih sklepov, potem ni nobenega dvoma, da bo Italija prisiljena, da likvi-

dira svoje odnose s številnimi državami, posebno pa s Francijo. Francoski krogi se najbolj bojijo takšne rešitve zaradi nejasnega stališča Velike Britanije do Francije in precej jasnih namenov Anglije do Nemčije. V političnih krogih še ne vedo, kaj bo sklenila vlada Leona Bluma v teh vprašanjih, splošno pa se smatra, da Italije ne bo mogoče več dolgo držati daleč od Zeneve ali pa jo nasprotno prisiliti v to, da Zvezo zapusti. Nič ni bolj nevarnega, kakor ponovna odgoditev teh perečih vprašanj do jeseni ali pa na nedoločen čas, kajti enkrat mora že pasti sklep, pa naj bo tak ali tak. Sedanja nejasnost in negotovost je mnogo bolj nevarna, kakor odkrita borba proti Italiji, v kateri bi se jasno videlo, kdo je na eni in kdo na drugi strani. V tukajšnjih političnih krogih tudi popolnoma uvidevajo, da se bo v tem slučaju Italija skušala vreti v naročje Nemčije. Zaradi tega se bo moral novi režim v Franciji zelo čuvati, da zaradi svojega negotovega stališča ali zaradi protitalijanskega stališča ne privede položaja do politične izolacije Francije. Velika Britanija se bo kljub svojim simpatijam do Bluma spretno izogibala vsakim novim vojaškim obveznostim napram Franciji. Rusija pa je za Francijo zelo daleč in je tudi veliko vprašanje, če bo Rusija v slučaju kakšne nevarnosti mogla priti Franciji na pomoč, saj je Japonska popolnoma pripravljena za udar. Vse te nevarnosti novi francoski vladi narekujejo silno previdnost. Najbolj verjetno je, da bo Blum popolnoma sledil Angliji.

Mussolini se trudi zastonj

Pariz, 9. junija. AA. (Havas) Glede na razgovore, ki jih je imel zunanji minister Delbos s celo vrsto zastopnikov tujih držav, se listi bavijo tudi z mednarodno politiko. Ga. Tabou pravi v »Oeuvru«, da je g. Delbos vzel za osnovo svoje politike popolno skladnost akcije z Veliko Britanijo. Na Orsayem nabrežju nastaja zdaj vprašanje, ali bo francoski poslanik v Londonu g. Corbin mogel pripraviti sestanek med gg. Edenom in Delbosom prihodni teden v Boulognu ali pa v Folkestonu. Vsekako, pravi člankarica, je tako za Francijo kakor za Veliko Britanijo izključeno, da bi se mogli odločiti za kratkotalno ukinitve sankcij. Edino, kar se more sprejeti, je ohranitev finančnih sankcij proti Italiji kot izvajanje soglasnega mnenja sveta DN o nepriznanju gotovega dejstva v Vzhodni Afriki. Sicer je pa zdaj pričakovati, da bo kmalu prišlo do prve faze razvoja v srednji Evropi, pri čemer bo vidno vlogo igral Berlin.

Članek pravi dalje, da so vlade glavnih evropskih držav že informirane o naglem razvoju italijanske politike v smeri na Nemčijo. Po najnovejših brzojavkah iz Rima se zdi, da je Mussolini bil prej pripravljen pristati na obnovo streške fronte, če bi velenile ukinile sankcije in priznale gotovo dejstvo v Vzhodni Afriki, danes pa izjavlja Italija, da želi ukinitev sankcij, obenem pa noče nastopiti zoper Nemčijo.

Po bukreških dneh

Sestanek generalnih štabov MA

Bukarešta, 9. jun. m. Kakor se doznava, se bodo 14. t. m. v Bukarešti sestali šefi generalnih štabov držav Male zveze. Tukajšnji diplomatski zastopniki povdarjajo, da temu sestanku ni treba pripisovati kakšnega posebnega pomena. Pred tremi leti se je uvela praksa, da se redno sestajajo šefi generalnih štabov kraljevine Rumunije, kraljevine Jugoslavije in republike Českoslovaške v prestolnih mestih držav Male zveze. To pot se bodo sestali v Bukarešti.

Povratek kneza-namestnika

Belgrad, 9. jun. m. Danes dopoldne ob 11.40 se je vrnil iz Bukarešte na topčidersko postajo knez-namestnik Pavel. Tu ga je pričakovala knežinja Olga s svojo sestro, princeso Elizabeto. Pred prihodom dvornega vlaka so bili na postaji že zbrani oba namestnika dr. Stanković in dr. Perović, vsa vlada s predsednikom dr. Stojadinovićem, notranjim ministrom dr. Korosem in vojnim ministrom, generalom Maričcem na čelu. Dvorni vlak

je privozil točno ob 11.40. Knez Pavel se je takoj po pozdravu vsedel s knežinjo Olgo in princeso Elizabeto v avtomobil in se odpeljal v Beli dvor na Dedinje. Po odhodu kneza Pavla pa je predsednik kr. vlade dr. Stojadinović ostal še nekoliko časa v razgovoru z ministrom dvora Antičem ter z našim poslanikom na romunskem dvoru Kasidolcem.

Slavnosti v Turn-Severinu

Turn-Severin, 9. junija. m. Danes dopoldne sta prispela s svojim spremstvom v Turn-Severin s posebnim vlakom kralj Karel II. in predsednik českoslovaške republike dr. Beneš. Po prihodu sta oba suverena prisostvovala krstu prve romunske potniške ladje na Donavi, ki nosi ime kralja Karla II. Slavnostim v Turn-Severinu je prisostvovalo okoli 20.000 ljudi, ki so kralja Karola in predsednika čsl. republike Beneša burno aklamirali. Dr. Beneš je zvečer odpotoval s posebnim vlakom nazaj v Prago.

Nesreča ob reviji čet

Bukarešta, 9. junija.

Ob veliki vojaški paradi, ki je bila ob priliki šestletnice intronizacije kralja Karla, se je zgodila strašna nesreča.

Tribuna s 5000 gledalci se spremeni v kup razvalin

K reviji, kateri so prisostvovali kralj Karel, knez namestnik Pavel in českoslovaški predsednik dr. Beneš z vsemi državnimi dostojanstveniki in zborom diplomatov, se je zbrala ogromna množica ljudstva. Potem, ko so bile defilirale romunske mladinske organizacije, se je naenkrat podrli tribuna v dolžini kakšnih 60 metrov. Na tej tribuni je bilo par tisoč oseb, med katerimi je bilo tudi veliko žensk in otrok. Podrli se je z velikim treskom in je nastala nepopisna panika. Takoj so obstopili tribuno kordoni in se je začela resna akcija. Mimohod se je nadaljeval, seveda v zelo deprimiranem razpoloženju. Tribuna, na kateri se je zgodila nesreča, se je nahajala napravnost nasproti kraljevski, na kateri se je nahajal kralj Karel s svojimi gosti. Tribuna s svojimi 5000 gledalci je bila naenkrat spremenjena v kup razvalin. Višina tribune je znašala v zadnjih vrstah deset metrov. Zaradi tega je seveda nastala ogromna panika tudi na sosednji tribuni. Kralj Karel se je takoj podal na lice mesta in dal prve odredbe za organizacijo pomoči. V pol ure so bili ponesrečenci prepeljeni v razne bolnišnice.

Vzrok: skrajna nemarnost in brezvestnost

Demonstracija pred županovo hišo.

Število mrtvih in ranjenih še ni bilo ugotovljeno, vedelo se pa je, da jih je moralo biti zelo veliko. Dognalo pa se je takoj, da so morali biti tribune zelo slabo zgrajene. Na veliki tribuni, ki se je podrli, so bili gostje ministrstva prosvete, zaradi česar se sodi, da je večina ponesrečencev učiteljev in profesorjev. Kralj Karel je takoj odredil najstrožjo preiskavo in že popoldne je državni

tožilec odredil aretacijo gradbene komisije bukreškega magistrata, ki sestoji iz dveh arhitektoničnikov in sedmih članov. Vrh tega sta bila aretirana oba podjetnika, ki sta tribuno prevzela. Min. predsednik Tatarescu je izjavil, da ne bo imel nobenega ozira in da bodo izsledeni in kaznovani vsi krivci, naj so na še tako visokih položajih. Govori se, da bo župan z vsem občinskim svetom podal demisijo. Župana najbolj dolžijo, češ da je on zamenjal svoje dolžnosti pri imenovanju tehnične gradbene komisije. Piše se Donescu. Meščanstvo je zelo ogorčeno in je napravilo zvečer demonstracijo pred županovim stanovanjem. Policija je demonstrante le z veliko težavo razpršila.

Prvi rezultati preiskave so ugotovili, da je bil les, s katerim so zgradili tribune, najslabše vrste. Isto velja za železni material, ki je vezal poso-

Kaj pravijo inženjerji

Državni tožilec je že inženjerje zabil. Ti so se branili, da jih ne zadene nobena krivda, če je prišlo do nesreče, kajti gradivo, iz katerega se je tribuna gradila, je bilo solidno. Po njihovem zatrjevanju je do nesreče prišlo zato, ker se je na tribuno spravilo preveč ljudi. Inženjerji so pri zaslišanju izjavljali, da so sami videli, da so ljudje, ki so bili že na tribunah, dajali vstopnice drugim, ki jih še niso imeli, in jim s tem omogočili dostop na tribuno. Tako je prišlo do tega, da je z eno samo vstopnico bilo na tribuni po pet ali šest oseb. Tribuna je bila določena za največ tisoč oseb, na njej se je pa ob priliki teh slavnosti nahajalo 3000 ljudi. Takega bremena seveda tribuna ni mogla vzdržati in je konstrukcija morala popustiti. Tribuna je bila visoka 12 metrov.

Dr. Schacht na Balkanu

Atene, 9. junija. c. Nemški gospodarski minister dr. Schacht pride v Atene v soboto. Pogajal se bo predvsem za ureditev vprašanja nemškega kliringa. Govori se, da je pred dr. Schachtom prepotovala Balkan posebna nemška gospodarska misija, ki je proučila vse, da se nemška trgovina raztegne čez vso jugovzhodno Evropo.

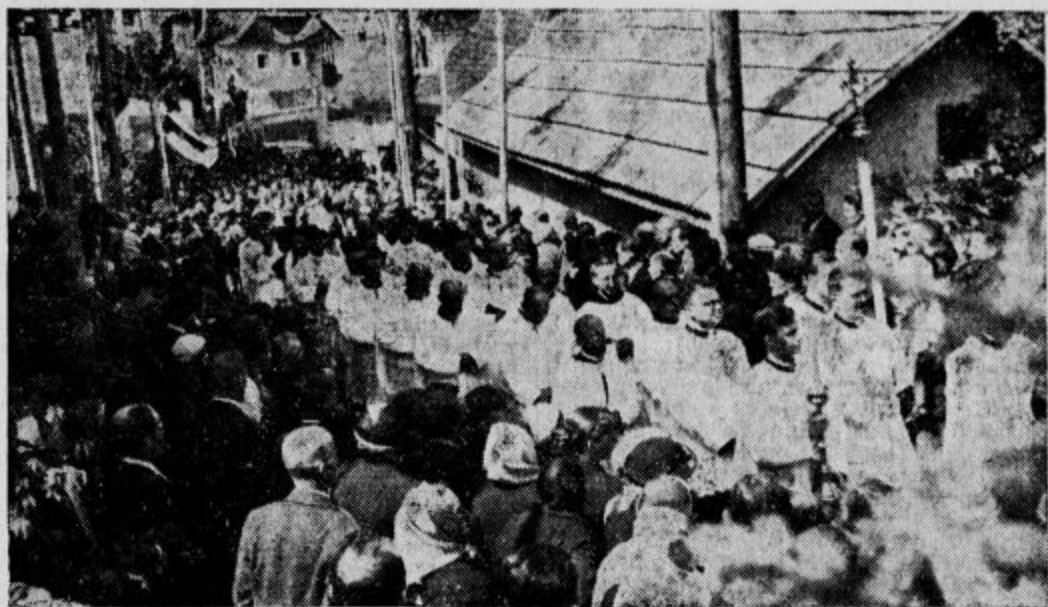
Litvinov v Pragi

Praga, 9. junija. c. Česke slovoce poroča, da biva sovjetski zunanji minister Litvinov še dalj časa inognito v Karlovih Varib. Zadnji čas je večkrat obiskal Prago in se ustavil tudi v sunanjem ministrstvu.

Državni glavarji Male zveze na tribuni ob mimohodu čet. Levo od kralja Karola II. predsednik CSR dr. Beneš, na desno knez-namestnik Pavle, ki se razgovarja s princem Nikolajem romunskim

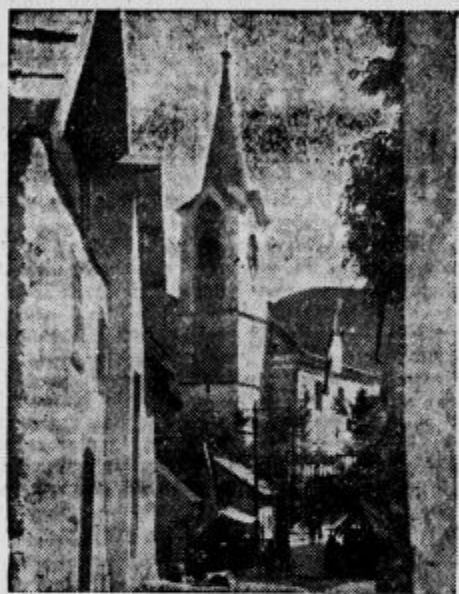
Lepa cerkvena proslava v Trziču

Spreved duhovščine iz župnišča v cerkev.

Trzin, 8. junija.

Trzičani so na glas, da se radi bahajo in vse svoje stvari obešajo na veliki zvon. Proslavo 100-letnice farne cerkve so pa kar nekaj na tih pripravlili. Samo kratka notica v »Slovencu« je tudi zunanemu svetu povedala, da bo v Trziču na nedeljo sv. Trojice velika cerkvena slovesnost. Trzič sam se je pa na tihem že dolgo pripravil na to domačo slovesnost, ki naj bi bila res samo domača slovesnost farne občestva. Ta zamisel se je tudi izredno posrečila. Nihče ni bil uradno povabljen, in vendar so prišli in se zgrinjali v cerkev, kamor so njihovi predniki že 100 let hodili. Prav vse je ta dan združila lepo prenovljena in okrašena farna cerkev, le žalobno, da je bila pri vseh slovesnostih premajhna. Ta dan so Trzičani

Pred trziško cerkvijo ob stoletnici posvetitve.

pozabili na svoja kladiva in kopita, stroji po tovarnah so stali pozabljeni, cel Trzič je objela ena sama misel cerkvenega občestva. Prišli so od vseh strani oni, ki so rasti v Trziču, prišli so v prvi vrsti oni, ki so zrasli iz tega farne občestva: duhovnik-Trzičani, in pa oni, ki so to občestvo zadnja desetletja oblikovali: nekdanji trziški dušni pastirji.

Iz obrazov vseh je sijal mir in veselje in zdelo se je, kakor da se zbirajo otroci vsi radostni okrog svoje matere. Vse je poteklo domače in nepisljeno, brez oficijelnih pozdravov in sprejemov, brez banketov in naučenih napitnic. Vse je šlo, kakor da mora tako biti. Še celo prihod državnih predstavnikov: dveh gg. ministrov in g. bana ni te domačnosti in nepisljenosti nič motil. Prišli so med narod, ki je slavil in zdelo se je, da je to samo ob sebi umevno, da pridejo, ko pa slavi cela fara — farno občestvo.

Morda pišem preveč osebne vtise, ali za človeka, ki že dve leti ni doživel kakšne lepe cerkvene slovesnosti; za človeka, ki je dve leti obiskoval raztresene ude katoliške Cerkve po diaspori in nosil s seboj cerkev v kovčegu, je bila ta proslava doživetje, ki je moralo napolniti praznino dveh let.

Že na predvečer je zavladalo po Trziču po-božno razpoloženje, ki ni prenehalo vse do pozne ure nedeljske noči. Zdelo se je, kakor da to niso mrki delavci, ki iz dneva v dan stoje ob strojih, ampak veseli otroci božji, ki se pripravljajo na odhod v nebesa.

Na pokopališču smo šli zvečer, kjer smo se po besedah trziškega rojaka g. župnika Viktorja Kragla spomnili vseh pokojnih župljanov.

Na nedeljo samo so pa Trzičani skoro pozabili, da je treba tudi jesti; saj so bili kar cel dan zaposleni v cerkvi in dvorani. Pri prvi sv. maši je spregovoril trziški rojak g. župnik Kristijan Cuderman, in odprl svojo mehko dušo ter govoril, kot more govoriti le oni, ki je zrastle iz tega občestva. Pri drugi službi božji je spregovoril podpisani, bivši trziški kaplan.

Po slovesnem obhodu okrog cerkve se je pričela glavna služba božja z govorom bivšega trziškega župnika, kroniskega g. dekana Matija Skrbca. Pri pontifikalni sv. maši, ki jo je opravil ob številni asistenci — na proslavi je bilo 34 duhovnikov — nekdanji trziški kaplan g. prošt in generalni vikar Ignacij Nadrah, je dovršeno prepeval domači pevski cerkveni zbor.

Popoldne smo odšli v dvorano, kjer so nam v pesmi pokazali nekdanji in sedanja Trzič. Nenadoma so prišli med akademijo med slavnostno razpoložene Trzičane visoki gostje, najprej g. minister dr. M. Krek, načelnik pravosodnega ministrstva g. Jovanovič in tajnik JRZ g. Smodek. Kmalu za njim so pa stopili v dvorano gradbeni minister g. dr. M. Kožul in slovenski ban g. dr. Naflačen v spremlju g. dr. Golje, predsednika apelacijskega sodišča v Ljubljani. To visoko pozornost so Trzičani z veseljem in hvaležnostjo sprejeli.

Višek proslave je pa bila večerna procesija z svečami. Cel Trzič je žarel v neštetih lučicah, a vsa sreča so pela čast Bogu in slavo Mariji, katere kip so fanje nosili v procesiji, saj je ona farna patrona. Ob pol 11 ponoči je g. prošt z jednatim govorom zaključil lepo proslavo.

Farno občestvo lepe trziške fare se je s to proslavo poglabilo in utrdilo, saj so se slovesnosti udeleževali prav vsi farani brez izjeme. Nekaj morda ni bilo prav; duhovni oče tega občestva ta dan svojim faranom ni spregovoril; zaposlen z drugimi pripravami je odstopil to mesto trziškim rojakom in bivšim trziškim dušnim pastirjem. On sam je stopil ta dan v ozadje, iz katerega ga je poklicalo pismo prevz. g. škofa dr. Rožmana, ki je imenoval v znak priznanja niemu in celi trziški fari ob tej priliki g. Antona Vovka, župnika v Trziču, za škofijskega duhovnega svetnika.

Naj se trziška farna skupnost pod njegovim modrim vodstvom še večkrat tako lepo pokaže, kakor se je pokazala 7. junija 1936.

Viktor Zakrajšek.

125 letnica šole v Črni

Letos bodo praznovali v Črni skupno z zaključkom šolskega leta 125-letnico ustanovitve šole v Črni. Poleg primerne proslave bo ob tej priliki šolska razstava in igra. Razstava bo prirejena tako, da bo viden razvoj šole in sedanji učni uspehi šolske mladine.

Iz šolske kronike, ki je edini pisani vir črnske zgodovine, zveemo, da je bila tukajšnja šola ustanovljena na pobudo in s podporo grofa Jurija Thurna iz Pliberke l. 1811. Do leta 1823 je bila šola privatna, oziroma občinska ustanova, omenjenega leta pa jo je knezoškofijski ordinarijat lantinski vzel pod svoje nadzorstvo in upravo, da je tako postala enorazredna šoljalka. Leta 1869 je bila podrejena z ostalimi šolami prosvetni deželni oblasti. Radi narasčanja števila učencev je bila razširjena leta 1885 v dvorazrednico. Potem se je naglo razvijala. — Že pred vojno se je pokazala potreba po petih razredih, kar pa je vojna preprečila. Leta 1924 je dobila peti in 1934 šesti razred, poleg tega pa so se med vojno napravile še tri vzporednice. Temu primerno se je moralo večati tudi šolsko poslopje. Prvo šolo so sezidali leta 1885, leta 1908 pa že spet novo, ki so jo morali leta 1927 povečati, pa je vkljub temu spet premajhna. Letos poučuje na šoli 10 učnih moči v šestih otroško vrtnarico. Otok je vpisanih 498.

Da bi bila razstava popolnejša, prosi upravitelj šole v Črni vse učitelje in katehete, ki so kdaj službovali v Črni, da pošljejo na njegov naslov svoje slike in če mogoče tudi razredne slike oziroma slike učiteljskih zborov na tej šoli.

Vse nekdanje učence, učitelje in katehete pa vabimo k proslavi, katere datum in epored bo pravočasno objavljen v časopisih.

Mož zaklal ženo

Domžale, 9. junija.

V St. Vidu pri Lukovici je prišlo predsinočnim do strašnega dogodka, ki utegne pomeniti pravi epilog družinski drami, ki traja že dolgo. Svojo ženo je v navalu besnosti zaklal Viljem Jerin. Zeni Zorl. roj. Paljk, je bilo komaj 24 let, otrok pa nista imela. Ženo so okrvavljeno prepeljali v ljubljansko bolnišnico, mož pa se je sam prijavil orožnikom, ki so ga zasilili, nato pa začasno izpustili. Stanje žene se je v bolnišnici znatno poslabšalo tako, da je postalo smrtno nevarno. Orožniki so uvedli ponovno zasledovanje za Jerinom, ki pa je medtem izginil neznano kam. Dogodek je v vsej okolici vzbudil veliko zanimanje.

Stavbeniki podpisali sporazum

Danes začno zidarji spet delati

Ljubljana, 9. junija.

Davi je še kazalo, da bodo zidarski podjetniki v Ljubljani odklonili sporazum s podjetniki, ker so se posamezna podjetja branila podpisati doseženi sporazum, dosežen med zastopniki delavstva in zastopniki delodajalcev v petek in ki ga je zidarsko delavstvo na svojem velikem shodu v soboto odobrilo. V teku današnjega dneva pa so smagali med podjetniki uvidnejši in razsodnejši. Na poziv inspekcije dela so danes čez dan posamezni podjetniki podpisovali doseženi sporazum, ki pomenja sicer le začasno rešitev meznega vprašanja zidarskega delavstva, je pa hkrati okviren sporazum, na podlagi katerega bo mogoče skleniti v kratkem trajno veljavno mezdno tarifo. Na inspekciji dela je danes podpisalo pogodbo o sporazumu 8 ljubljanskih stavbnih tvrdk, skoraj vse večje in več manjših. Branijo se podpisati le še kake 3, oziroma 4 tvrdke, ki še zaposlujejo delavstvo. Stavbnih tvrdk je v Ljubljani sicer nekaj več, toda vse tvrdke letos ne delajo, ter imajo samo koncesijo. Sporazum je podpisala tudi tvrdka inž. De-dek, ki gradi cesto na Gorenjskem, tako da bo sedaj delo na tej cesti omogočeno. Sporazuma pa zaenkrat še ni podpisala tvrdka inž. Dukič, ki ima pomisleke glede razlikovanja vrst dela na Ljubljani. Tudi nekateri podeželski zidarski mojstri so že podpisali sporazum.

Pri vseh teh tvrdkah, ki so sporazum podpisale, se prične jutri, to je sredo jutraj, delo v ce-

Novo!

Novo!

F. M. Willam

Das Leben Marias
der Mutter Jesu

587 strani z mnogimi slikami,
vezano Din 102—

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA
r. z. z. o. z. v Ljubljani

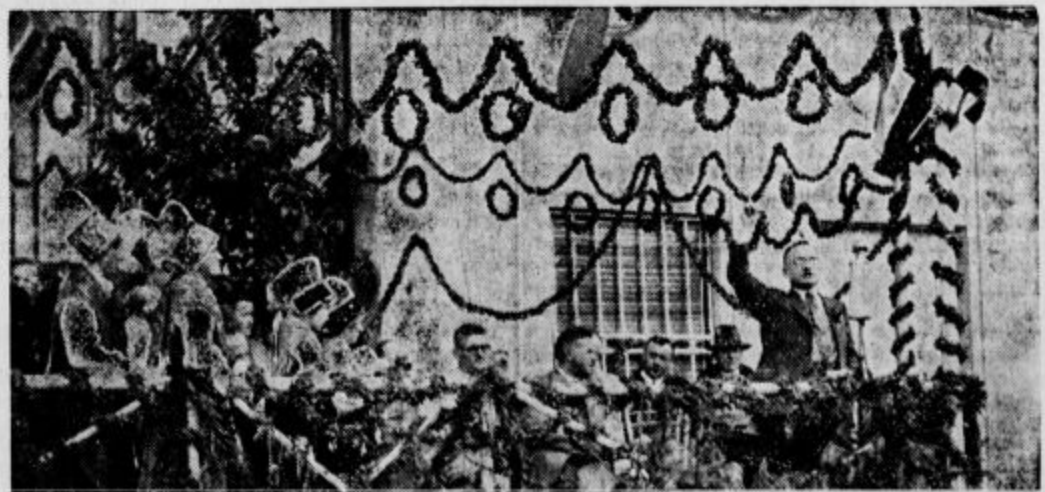
† Alojzij Lilleg

Včeraj smo kratko poročali, da je v ponedeljek jutraj umrl g. Alojzij Lilleg, eden naših odličnih in spoštovanih zastopnikov starejše ljubljanske trgovske garde. Pokojnik se je rodil l. 1862 v Postojni. Ko je dovršil študije, se je posvetil trgovskemu stanu ter se kmalu osamosvojil in se razvil v veletržca s kolonialnim blagom. Bil je tudi več let družabnik tvrdke A. Krisper Coloniale. Živahno se je udeleževal tudi trgovskega organizatoričnega gibanja. Dve leti, od 1911 do 1913, je bil predsednik ljubljanskega gremija trgovcev, od l. 1904 je bil podpredsednik trgovskega društva »Merkur«, od l. 1913 pa do l. 1923 predsednik tega društva. Po reorganizaciji društva je postal častni predsednik »Merkurja«. Bil je tudi cenzor podružnice Narodne banke, pred vojno pa je bil zelo cenjen kot sodnik-laik. Bil je izvoljen v upravni odbor Jadranske banke in v upravni odbor nekdanje Trgovske banke. Kakor je bil pokojnik vse svoje življenje odločen Slovenec, tako je v narodnem duhu vzgojil tudi svojo družino. R. i. p.

Z nedeljskega tabora v Mengšu

Mengeški župan Gregorc pozdravi člane vlade, ministra dr. Kožula in dr. Kreka.

Pogled na govorniško tribuno med govorom ministra dr. Kreka.

Tudi v Ljubljani triumfira genialni s svojim prekrasnim filmskim naslovom

Sen kresne noči

Večmesečni program izključno najboljših kinogledališč v Parizu, Londonu, Berlinu, Pragi, Dunaju itd.

Maks Reinhardt

Do Shakespeareu. Glasba: Mendelssohn, Wolf G. Korndold. Balot: Bronislava Nizinska. Predstave ob 16., 18-30 in 21. uri. Preskrbite si takoj vstopnice!

KINO SLOGA Telef. 27-30

Praznik prosvete v Šoštanj

Dvatisočglava množica manifestira za katoliško prosvetno idejo

Šoštanj, 8. junija.

Pred Slomškovim domom, to mogočno trdnjavo saleške prosvete, se je v nedeljo dopoldne zbrala dvatisočglava množica na prosvetni labor v proslavo 30-letnice obstoja Prosvetnega društva. Dogodek ni vzelovil samo domače lare, vsa dolina in se njena okolica je v nedeljo prisostvovala prreditvi in izrekli jubilanu zahvalo. Res zahvalo! Tridesetletna doba je zaorala globoke brazde, v nje položena semena pa so poglala vidne sadove.

Slavnost se je pričela ob pol desetih dopoldne s službo božjo na prostem. Sodelovala sta godba »Zarja« in cerkveni pevski zbor. Nekdanji šoštanjski kaplan spiritual mariborskega bogoslovja g. Karo je pridigoval množici o veri, ki je in mora ostati naša največja svetinja, o izobrazbi, ki mora biti gonilna sila dejavnosti katoličana, o materi Cerkvi, katere se moramo trdno okleniti. Po sveti maši je otvoril in vodil zborovanje društveni predsednik g. Mele. Navdušeno pozdravljen je povzel besedo slavnostni govornik g. Smersu Rudolf iz Ljubljane, ki je orisal zbrani množici slavno zgodovino slovenske katoliške prosvete, ki je vzgojila celo vrsto velikih slovenskih mož ter kulturno, politično in gospodarsko osvobodila slovenskega človeka. Danes pa ima prosveta še nove naloge — postati mora katoliško socialna prosveta. Slovenija postaja vedno bolj delavska, in če delavskega vprašanja ne bomo rešili, ga bodo rešili drugi — toda proti nam. Zato mora naša prosveta vzgojiti apostole, ki bodo pokazali pravo pot v nov krščanski družabni red in ki nas bodo rešili iz rok grabežljivega kapitalizma, ki odnaša naše bogastvo v inozemstvo, nam pa pušča revščino, jetiko in invalide. Kakor je katoliška prosveta pomagala pred desetletji rešiti našega kmeta iz rok

liberalnih oderuhov, tako naj sedaj pomaga rešiti našega delavca.

Drugi govornik g. Geratič iz Maribora je pozdravil labor v imenu matice Prosvetne zveze. Čestital je društvu ki je vedno stalo v prvih vrstah štajerskih prosvetnih pionirjev.

Po pozdravnih besedah predsednika fantovskega krožka g. Soviča je govoril domači sodnik g. Levstik. Njegove besede so bile jasna analiza današnje dobe in so silno vžgale vse navzoče. Govornik je dejal: Troje naziranj osvaja svet: fašizem, komunizem in krščanstvo. Slednje bazira na Petrovi skali, zato je neporušljivo. Trenutni viharji ne morejo zatemniti križa nad Evropo. Popolno zmago katoliške misli mora pospešiti mladi katoliški rod. On bo stopil na plan za načela Cerkve.

Po tem govoru je govorila tajnica dekliskega krožka gospodična Menihova, nakar je burno pozdravljen spregovoril naš dolgoletni prosvetni sejalec g. Karo. Brzojavno je pozdravila labor celjska prosvetna ekspozitura, v imenu sosednih društev pa sta čestitala društvu ob 30-letnici gosp. Kos iz St. Ilje in g. Ivartnik iz Šmartna. Potem je predsednik zaključil veličastno zborovanje.

Na predvečer, v soboto se je vršila na velikem odru pred župniščem prva predstava Gregorinove drame »V času obiskanja«, ki ji je prisostvovalo nad 600 gledalcev. Nestalno vreme je mnoge obdržalo doma. Nastopilo je do 170 oseb. Dovršena izvedba igre in resna poglavitve igralcev sta povzročili, da občinstvo ni gledalo samo posameznih dejanj, ampak je poslušalo žive pridige o veličini Kristusovega življenja in delovanja. Med odmore je ljudstvo prepevalo verske pesmi, kar je dramo dvignilo nad navaden odski prikaz in dalo celotni prireditvi resnično verski značaj.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 10. junija: Margareta, kraljica, Bogomil, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal gospod Andrej Gogala, kamnoseški delovodja v pokopju. Pogreb bo v četrtek ob 4 popoldne. Naj v miru počiva! Zalujočim naše sožalje!

† V Loki pri Zidanem mostu je 9. junija umrla Pavlina Vikernik, gospodinja v župnišču. Pogreb v četrtek 11. t. m. ob 8. Naj ji sveti večna luč!

Osebnosti

— Himen. Danes popoldne se bosta poročila v Smihelu pri Novem mestu učiteljica gđ. Srečka Merhar-jeva, iz ugledne novomeške rodbine, in gosposoda Jože Ostrovršnik, železniški uradnik v Središču. Mlademu paru iskreno čestitamo!

— Izpit so napravili za čin akt. san. majorja stotnika II. razr. dr. Vladimir Hilak; za čin akt. peh. stotnika II. razr. nadporočnik Mihovil Brolih, Dragotin Zerjal in Mihael Avšič; za čin akt. topniškega stotnika II. razr. nadporočnik Ivan Strukljo, Radovan Kosi in Miroslav Pečovnik; za čin akt. inž. stotnika II. razr. nadporočnik Božidar Jelača; za čin akt. zrakoplovnega stotnika II. razr. nadporočnik Anton Ercegov, Vladimir Helman, Viktor Benedik in Vikentije Guma in za čin akt. stotnika II. razr. topniški naproč. Vinko Rupnik.

Kupujte le domače izdelke!

PERION

pralni prašek je kvalitetni izdelek slovenske industrije. - Kupujte ga!

— Komisar v Zbornici za TOI. Včeraj je ob 10 popoldne prevzel posle Zbornice za TOI ob bivšega predsednika g. Jelačina Ivana g. komisar banski inšpektor dr. Franc Logar. Za komisarja Zbornice je bil g. inšpektor imenovan pred nekaj dnevi od trgovskega ministra dr. Vrbančiča.

— Članom katoliškega društva v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in drugod je za kongres, ki bo v Splitu od 2. do 4. julija, dovoljena znižana vožnja in sicer 75%, nečlanom pa 50%. To znižanje velja od 29. junija do 7. julija.

— Ustanovitev društva privlačnih geometrov v Ljubljani. Privlačni geometri so imeli dne 7. junija popoldne ustanovni občni zbor. Odziv in aktivnost udeležencev je dokumentiral potrebo ustanovitve. Privlačni pooblašeni geometri so imeli sicer priliko biti organizirani v stanovski organizaciji »Združenje geometrov in geodetov kraljevine Jugoslavije«, vendar so radi maloštevilnosti in popolnoma svojevrstnega položaja med ostalimi geometri in geodeti čutili že davno potrebo po svoji stanovski organizaciji, ki bo ščitila interese privlačnih geometerske prakse, interese privlačnih geometrov ter pripomogla, da se izvršuje privlačna geometrska praksa v prid javnosti le po oblesno pooblaščenih in odgovornih geometrih in preprečila poseganje neodgovornih v tehnično, še bolj pa pravno tako važno zadevo, kot je ureditev lastnine nepremičnin.

Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, vsled česar imajo vrenje v želodcu in čreveh, pospešuje se temeljito čiščenje celotnih prebavil s čašo naravne

Franz-Josefove

grenke vode, zaužite jutraj na tešče. Z uporabo Franz-Josef-ove grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapeke, obenem se pa doseže tudi boljši tek. Ugl. reg. št. br. 7947/35

— Nepotrebnost veselja. Društvo kmetijskih fantov in deklet v Dragi pri Stični vabi za nedeljo popoldne 14. junija na tekmo koscev in na ples. Kakšna bo mladina, če se navadi skruniti nedeljo s kosnjo? In ples? Ako se bodo fantje in dekleta med tednom pridno sukali po travnikih, jih pač ne bo veselilo nedeljo popoldne preplesti. Kako bodo šli pač v ponedeljek zgodaj na delo?

— Avtomobilisti pozor! Zaradi kontroliranja uvoza občinski trošarini podvrženega blaga, ki se uvaža v občino Bled in preprečenja tihotapljenja, je po pravilniku o pobranju trošarine vsak avtomobilist dolžan, da se na poziv občinskega trošarinika odnosno policista na Bledu ustavi in podvrže kontroli. Občina naproša vse avtomobiliste, ki prihajajo na Bled, naj to blagohotno vzamejo na znanje zaradi preprečenja event. neprikl. ker je neupoštevanje tega predpisa kaznivo.

— Absolventi drž. dvorazredne trg. šole v Ljubljani iz l. 1926 naj javijo svoje naslove v vrhu proslave 10-letnice Stepišku, Mestna hranilnica, Ljubljana do 20. junija.

Vseh je amaterjev glavna tema: odlične slike s filmom

MIMOSA-EXTREMA

— Članom uradniškega združenja poštno-telegrafsko-telefonske stroke je za kongres, ki bo v Sarajevu 14., 15. in 16. t. m., dovoljeno 75% znižanje, drugim pa 50%. Velja pa to od 10. do 20. t. m.

— Velike razprave proti vlomilskim tolpom. Za ta mesec je razpisanih pri ljubljanskem sodišču več razprav proti dobro organiziranim trem vlomilskim tolpom, ki so štele od 5 do 12 članov. Tolpe so v dveh mesecih nakradle mnogo blaga, zlatnine, gotovine in drugih stvari za okoli 75.000 dinarjev. Blago so po svojih pomagateljih vlomilci prodajali za zelo ceno. Stitnosti bodo imeli tudi mnogi ljudje, ki so od njih nakradeno blago kupili.

— Pri zaprtju, molitvah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz Josef« grenčice.

— V Rim in Neapelj, zanimivo poučno potovanje po Italiji z avtom od 27. jul. do 7. avg.; ogled vseh večjih znamenitih krajev: Benetke, Padova, Firenze, Rim, Neapelj, Pompeji, Loreto itd. Podrobní spored pošljemo vsakomur zastoni. Dopise naslovite: »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Sentpeterska vojašnica.

— Predavanje »Narodnega doma« v Zagrebu, Kraljice Marije ul. 3. V sredo 10. t. m. ob 20.30 bo predaval g. univ. prof. dr. Ramiro Bujas »O psihoanalizi«. Vetop proet.

— Celodnevni avtoizlet »neznano kame« je posebnost pisarne »Po božjem svetlu« v Ljubljani, Sentpeterska vojašnica. Izlet bo v nedeljo, 21. ju-

nija in bo nudil obilo veselja, zanimivosti in poka. Podrobna pojasnila dobi vsakdo zastoni. Prijavitelj se je treba do 15. junija.

Ljubljana

Procesije sv. R. T. V stolnici

Ob osmih slovenskih pontifikalnih sv. maši. Po maši gre ob lepem vremenu procesija takole: Pred škofijo, Stritarjeva ulica, pred frančiškansko cerkvijo I. blagoslov. — Wolfova ulica, Kongresni trg, pred spomenikom presv. Trojice II. blagoslov. — Udeleženi se ga tudi še prej tam zbrana šolska mladina. — Vegova ulica, Emonska cesta, Cojzova cesta, pred šentjakobskim znamenjem III. blagoslov. — Stari trg, Mestni trg, pred mestno hišo IV. blagoslov.

Razvrstitev: I. Društva: 1. Prosvetna zveza z zastavo, 2. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov, 3. Privatni nameščenci, 4. Zastopstvo akademске zveze in kat. akad. društva, starešinstvo.

II. Družbe Marijine družbe: 1. Dekliška iz Lichenturnu, 2. Dekliška iz Križank, 3. Uršulinska tretja, 4. Stolne kongregacije, kongregacija Marije Pomočnice, 5. Kongregacija gospodičen in gospa pri oo. jezuitih.

III. Banderi Naše Ljube Gospe. Poselska zveza s praporom, ženske svetilke, Narodne noše.

IV. Banderi presv. Rešnjega Telesa, Moški svetilci, Dijaška kongregacija pri oo. jezuitih, Stolne dijaške kongregacije, Moške Marijine družbe, Stolna Vincencijeva konferenca.

V. Dečki in deklice, po štirje v eni vrsti.

VI. Prva četa vojske z godbo.

VII. Mestni načelnik ali njegov zastopnik z občinskim svetom. Zastopstva stanovskih zbornic in drugih javnih korporacij, Ravnatelj in nastavniki srednjih, meščanskih in strokovnih šol ter šolski upravitelji, v kolikor se ne udeležijo procesije s svojimi zavodi. Dravska direkcija pošte in telegrafa ter podružnica poštne hranilnice. Direkcija in zastopstvo mestne kontrole. Državno tožilstvo. Okrožno sodišče. Višje državno tožilstvo. Apelacijsko sodišče. Akad. senat in profesorji univerze.

VIII. Oo. frančiškani, duhovščina. Prevzvišeni z Najsvetejšim.

IX. Ban s komandantom divizije, pomočnik bana z načelnikom upravnega in obšega oddelka; konzularni zbor; načelniki oddelkov in šefi samostojnih oddelkov kr. banske uprave; ostalo uradništvo kr. banske uprave in ostalih državnih oblastev obč. uprave, ostalo državno in samoupravno uradništvo, oficirski zbor.

X. Druga četa vojske.

Verniki ob ulicah, kjer se pomika procesija, se naprošajo, da iz spoštovanja do evarističnega Boga okrase in razsvetle okna na cesti. Občinstvo naj procesije ne trga. Krščanski takt zahteva, da se moški odkrijejo in da verniki pokleknejo, ko neso Najsvetejši mimo.

Svete maše so od 4 do 8 vsake pol ure, pa ob 9 in pol 12.

Zaradi reda bo zbirališče malih otrok za stolnico. Matere naj pripeljejo od 8—9 tja le take — dostojno oblačene — otroke, ki jih upajo izročiti v to določenim gospodičam, da jih bodo čuvali in vodile med procesijo. Matere med procesijo ne bodo smele hoditi z otroki, ampak jih sprejmejo zopet v svoje varstvo za stolnico, kamor jih gospodičarji pripeljejo še pred četrtim blagoslovom. — Prosimo, da se tega reda točno držite.

Pri sv. Petru

Ob 6. je maša s slovesnim petjem, ob pol sedmih gre procesija iz župniške cerkve po sv. Petra cesti v Škofjo, sedaj Fügnerjevo ulico čez šentpeterski most na Poljansko cesto, kjer je pred Jožefiščem prvi blagoslov. — Drugi blagoslov je pred Perdanom na Krekovem trgu. Od Perdana se pomika sprevod po Kopitarjevi ulici čez jubilejni most na Rešjevo cesto, pri učiteljski zavije v Komenskoga ulico, pride na Vidovdanskeo cesto, kjer je pri zavetišču sv. Jožefa tretji blagoslov. — Od tretjega blagoslova gre procesija mimo Tabora do kavarne, pri kavarni zavije mimo Tabora proti vojašnici, gre v Prisojno ulico, in ima v parku med Jegličjevo in Šmartinsko cesto (blizu Marinove trgovine) četrti blagoslov. — Od tam gre po Jegličjevi cesti na Zaloško cesto in nazaj v cerkev. Stanovanci ob teh cestah so naprošeni, da razsvetlijo okna. — Če bo na praznik dež, pojde procesija v nedeljo v istem času in po istem potu.

— Odbor Slov. kat. akad. starešinstva vabi svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Zbirališče med stolno cerkvijo (glavni vhod) in škofijsko palačo ob pol 9.

— Člani križanske moške in mladeniške Marijine družbe se udeležijo z zastavo procesije sv. Reš. Telesa v stolnici. Zbirajo se pri zastavi za cerkvijo nasproti semenišču ob pol 9.

— Člani prosvetnega društva Ljubljana-mesto se vlijudno vabijo, da se polnoštevilno udeležijo v četrtek, na praznik sv. Rešnjega Telesa, procesije v stolnici takoj za zastavo Prosvetne zveze. Zbirališče med stolnico in semeniščem.

— Stolna kongregacija gospa vabi svoje članice, da se udeležijo stolne procesije sv. Rešnjega Telesa. Zbirališče v škofiškem dvorcu ob 8.30. Sveče se dobe istotam. Prosimo polnoštevilno udeležbo.

— Rokodelski dom. Vsi člani Društva rokodelskih pomočnikov in Društva rokodelskih mojstrov naj se udeležijo jutri procesije sv. Rešnjega Telesa pod društveno zastavo v stolnici. Zbirališče je jutraj ob osmih v Rokodelskem domu, odkoder gremo do glavnih vrat stolne cerkve, kjer se uvrstimo v procesijo — V petek, 12. t. m. ob 8 zvečer je v dvorani Rokodelskega doma šestančel radi udeležbe pri Slomškovi praznikih v Mariboru v dne 28. in 29. junija. Sestanka naj se udeležijo sploh vsi člani, da podpišejo skupno prošnjo za beatifikacijo škofa Anl. M. Slomška.

— Sentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa pri svetem Petru z obema zastavama, društveno in fantovsko. Zbirališče je ob 6 pred Jegličem (nasproti župnišču). Dolžnost slehernega člana je, da se procesije udeležijo.

— Maša za turiste in izletnike bo jutri, na praznik, in v nedeljo ob 4.15, pred odhodi turistijskih vlakov.

— Celonočno češčenje sv. Reš. Telesa v stolnici se prične drevi ob 9. Udeleženci bodo molili vsako uro 28. uro: Za praznik sv. Reš. Telesa. — Nočno češčenje traja od 9 zvečer do 4 jutraj. Molitvenik »Večna molitev« je v cerkvi na razpolago.

— Mesto venca na grob prof. Jarca je darovalo uredništvu Kulturnega oddelka mestnega po-glavarstva neki potrebni družini 200 Din.

— Ureditev svetokriškega okraja. V zemljiški knjigi je izveden prenos lastninske pravice glede parcel, ki so jih Luckmannovi dediči odstopili mestni občini za zgradnjo komunikacij in parkov. Ta svet so dediči prodali po 30 din kvm, skupaj za 542.520 din. Kupnina je bila tako poravnana, da je mestna občina plačala v gotovini 192.520 din za ostanek kupnine pa je dedičem odstopila primeren svet s hišo.

— Popravilo Dolenjske ceste. Dolenjska cesta, ki je bila vsa povojna leta prava pastorka med ljubljanskimi cestami, doživlja sedaj nekoliko boljše čase. Že pred dnevi so navozili k cesti ogromne kupe gramoza in kamena, sedaj pa so ga delavci pričeli posipavati po cesti na debelo. Na cesti se je pojavilo tudi nekaj, česar na tej cesti še niso nikoli videli: veliki parni valjar, ki temelji to poltlačil kamenje v trdno in enakomerno cestišče. Kakor kaže, bo torej večno blato vendar enkrat izginilo z Dolenjske ceste ter bo mesto njega stopila trdna cesta, ki sicer ne bo tlakovana, pač pa znatno utrjena vsaj do meje mestne občine. Ob tej priliki so morali popraviti seveda tudi tramvajsko progo, ki je bila na tej cesti najbolj škandalozna — kljub večnim krpam — saj so se tramvajski vozovi na Dolenjski cesti vlekli skoraj po flet. Dolenjska cesta je bila včeraj za tovrstni promet zaprta in tudi tramvajski promet se je vršil s prestopanjem. Popravili in utrdili bo potreba še hodnik ob cesti, ki je izključno namenjen počem.

TEL. 22-21 KINO UNION TEL. 22-21

Na splošno željo ponavljamo film, ki našemu občinstvu tako izredno ugaja:

Stradiavari nesmrtni gosli

Gustav Fröhlich, tybila Schmitz in Albrecht Schönhal

Poslednjic ob 16., 19.15 in 21.15 uri

— Kino Kodeljevo igra danes ob pol 9 »Ljubljeneč bogov« (Jose Mojica) in »Krvavi obračun« (Georg O'Brien).

— Spremembe posesti. Mesec maj izkazuje do 70 zaznamovanih kupnih pogodb v mestu in okolici. Kupna vrednost prodanih zemljišča znaša do 10 milijonov. Med drugimi je posestnica Mikšič Marija prodala zasebnici Köhler Tereziji iz Most hišo št. 3 na Friskovcu z vrtom za 169.200 Din. Posestnica v Domžalah Marta Oberwalder je kupila od Marije Zadnikarjeve hišo št. 22 v Podmliščakovih ulici z vrtom za 197.800 din. Rožanec Mihael je kupil od mestne občine ljubljanske par. št. 110-2 kč o. Gradiško predmestje za 105.000 din. V okolici so se kupčije z zemljišči prav pozivile.

Maribor

— Viktor Kovač. V ponedeljek zvečer je umrl nagle smrti g. Viktor Kovač, star 72 let. V neki gostilni v Vetrinjski ulici si je naročil večerjo, komaj pa je povzli nekaj grizljajev, mu je postalo elabo in omahnil je na tla. Poklicani so bili reševalci in zdravniki, ki mu pa niso mogli pomagati. Zadel ga je kap. S pokojnim Viktorjem Kovačem odhaja iz mariborskega življenja originalna osebnost. Mariborskim dnevnikom je skrbel za novice in male senzacije: poročila s trga, iz bolnišnice, rešilne postaje, sejmaka poročila in slične stvari. Bil je neomoren, vedno na poslu in na cesti, vsak dan dvakrat je obiskal vsa mariborska uredništva. V mestu je vse poznalo tega svojevrstnega, dobrodušnega starega možička, ki je zbiral vesti za časnike, katerim je še celo s svojo nenadno smrtjo oskrbel senzacijo. V predvojnih letih je doživel pokojnik boljše čase. Doma je bil iz Loza. Solal se je na univerzah v inozemstvu, kjer je preživel večino življenja v raznih donosnih poklicih. Na zadnje je bil ravnatelj rudnika za živo srebro v Baru. Vojna mu je uničila eksistenco pa se je kljub temu krepko postavil po robu težobam življenja. Bil je izredno skromen in silno dobrodušen človek. Se v Mariboru je slovel kot pravcat Mez zofanti, saj je govoril perfektno 9 tujih jezikov. Izumil je tudi posebno fonetično stenografijo, za katero je prejel od mednarodne stenografske zveze priznanje. Pogreb Viktorja Kovača bo danes popoldne ob 3.15 na Pobrežju. Naj počiva v miru!

— Diplomirani je bil na juridični fakulteti zagrebške univerze g. Fric Scherbaum, sin znanega mariborskega industrijalca g. dr. Frica Scherbauma. Čestitamo!

— Tako poročila razburjajo ljudi. Včeraj »Jutro« poroča med mariborskimi vestmi pod naslovom »le težko bo preživel nevarno poskodbu« o nesreči malega 13 letnega Slavka Pistotnika z Meljske ceste, ki se je prevrnil s kolesa. Oče ponesrečenega fantka g. Slavko Pistotnik se je včeraj oglašil v našem uredništvu ter nas prosil za objavo, da »Jutro« poročilo ne odgovarja resnici. Poskodbu njegovega sina niso nevarne, ni se pri padcu onesvestil ter je celo sam stopil v rešilni avto in ostal ves čas pri zavesti. Poročilo »Jutra« pa je silno razburilo sorodnike izven Maribora, ki ne vedo, ka je dejansko na stvari in se boje najhujšega.

— Na obeh gimnazijah: 115 maturantov. V ponedeljek so se pričeli pisarni zrelostni izpiti na realni in klasični gimnaziji. Na realni dela maturo 42 dijakov, od tega 11 deklet, na klasični pa 73 dijakov, med njimi 6 deklet. Nižji tečajni izpit dela na klasični gimnaziji 61 dijakov, na realni pa 234, od tega 120 deklet.

— Rejci malih živali se organizirajo. V nedeljo se je vršil v gostilni Ljutomer ustanovni občni zbor društva »Rejci malih živali«. Predsednik je Konrad Uršič, podpredsednik Joško Gorup, tajnik Franc Farazin, blaginjak Ivan Mlakar. Društvo bo pridelalo na Mariborskem tednu razstavo malih živali. V nedeljo pa bo razstava angorske volne in kanarčkov v gostilni Ljutomer na Glavnem trgu.

— Prijavite se za Slomškove dneve. Ob priliki letošnjih Slomških dnevov bo v Mariboru velik naval na prenočišča. Tudi privatniki, ki imajo kako sobo v teh dneh na razpolago, bodo lahko lepo zaslužili. Prijavite tedaj čimprej sobe z navedbo cene in sicer v pisarni »Putnika« na Aleksandrovi cesti 35 ali pa v pisarni Slomškove družine na Koroški cesti 1. (tel. 29-50).

— Gostilniški lokali ob Slomškovi dnevih. Banske uprava je dovolila gostilničarjem in kavarinarjem v Mariboru, da smejo imeti svoje obrate ob času Slomških dni odprte veo noč, bufeti pa do polnoči.

— Jubilejna revija »Mariborske tedna«. Ob priliki letošnjega jubilejnega »V. Mariborskega tedna« bo izdala zadruga »Mariborski teden« reprezentančno revijo, ki bo izšla v 25.000 izvodih ter bo vsebovala v raznih jezikih članke, obsegala pa bo tudi bogat oglašni del.

— Klub SKAS v Mariboru ima drevi ob 20. seštanek v zbornici. Na dnevnem redu je predavanje.

Celje

— Procesija na praznik sv. Rešnjega Telesa. Jutri, na praznik sv. Rešnjega Telesa, bo ob 8 v župni cerkvi slovesna sv. maša. Po sv. maši bo procesija z naslednjim vrstnim redom: 1. Križ, 2. moški, 3. Fantovski KA s praporom, 4. Dekliška Marijina družba z zastavo, 5. Kongregacija gospodičen, 6. pevci, 7. godba, 8. prva četa vojašva, 9. belo oblačene deklice, 10. duhovščina z Najsvetejšim, 11. okrajni načelnik in poveljnik mesta, 12. Upravno, okrožno in okrajno sodišče, 13. zastopniki mestne občine, 14. predstojniki uradov z uradnim tovom in častniki, 15. Katoliško akademsko starešinstvo, 16. Vincencijeva konferenca in moške KA, 17. Gospejno društvo in ostalo žensvo, 18. druga četa vojašva, 19. Solna mladina se zbere s svojim učiteljstvom k zadnjemu blagoslovu na Glavnem trgu. Krščanski takt zahteva, da verniki, ki gledajo procesijo, izkažejo Najsvetejšemu dolžno spoštovanje.

— Zaključek birmovanja v celjski dekaniji. V ponedeljek je škof g. dr. Tomažič obiskal še Galicijo, kjer je delil zakrament sv. birmе. S tem je bilo birmovanje v celjski dekaniji za leto zaključeno. Vseh birmancev je bilo 4136.

— Fantovski odsek KPD ima drevi ob 8 sestanek v fantovski sobi v Domu v Samostanski ulici. — Eksemplarno kaznovana ubijalca. — Pred malim senatom okrožnega sodišča so sedeli včeraj na zatojni klopi posestnikov sina Seveš Simon in Vlod Alojz ter pos. Kotnik Janez, vsi doma iz Oplotnice v konjskem okraju. Obtoženi so bili, da so dne 26. marca letos zvečer z noži tako obdelali čevljarskega pomočnika Potočnika Viktorja, da je umrl. Vzrok uboja je bil seveda zopet alkohol. Zasihihni je bilo 12 prič, obtožence so pa zagovarjali trije odvetniki, poleg tega še zasebno udeleženko, pokojnikovo mater odvetnik g. dr. Ogriček. Obsojena sta bila Seveš Simon in Vlod Alojz vsak na 5 let robije in izgubo častnih pravic za 3 leta, Kotnik Janez je bil oproščen. Pri razglasitvi sodbe je predsednik malega senata g. dr. Mak izjavil, da je sodišče prisodilo eksemplarno kazen ravno zaradi vedno bolj pogostih, naravnost zverinskih ubojev v konjskem okraju.

Ptuj

Sprejemni izpiti na ptujski gimnaziji bodo dne 25. t. m. z začetkom ob 8.15. Starši, ki želijo v jeseni vpisati svoje otroke v prvi razred gimnazije, naj pošljejo ali prinesejo osebno ravnanstveno gimnazije do 20. junija s 5 Din kolikove prošnje za priustot otoka k sprejemnemu izpitu. Prošnji je treba priložiti rojstni list ter šolski izkaz, iz katerega je razvidno, da je otrok dovršil najmanj z dobrim uspehom (brez vsake slabe ocene) četrto šolsko leto. Letos so pripuščeni k sprejemnemu izpitu otroci, rojeni v letih 1923, 1924, 1925 in 1926. Sprejemne izpite v jeseni dovoljuje samo v izjemnih slučajih ministrstvo prosvete.

Pregled čebelnjakov. Z dnem 12. t. m. se prične pregled vseh čebelnjakov v ptujskem okraju zaradi zatiranja čebelne bolezni, ki se je letos razpasla v ptujskem okraju.

Stupene jagode. V ptujsko bolnišnico so spravili 5 letnega M. T., sina uglednega posestnika v Majšpergu. Otroci je nabiral v gozdu jagode, podobne črnicam in jih pri nabiranju hlastno jedel. Ko so se pokazali znaki zastrupljenja, so fantka nemudoma prepeljali v bolnišnico, kjer so se zdravniki trudili, da ohranijo otroku življenje. Zastupljenje pa se je medtem že tako razvilo, da je bila zdravniška pomoč zaman. Otroka so starši v zadnjih dneh življenja spravili zopet na svoj dom v Majšperk, ker želijo, da umre doma.

Kamnik

Prijet nevaren pičček. Kogler Maks, roj. 1918 leta na Pristavi pri Prevaljah, je bil v Ljubljani v poboljševalnici, od koder je 11. maja t. l. pobežnil. V Rečici ob Savinji je med svojim potikanjem ukradel 640 Din iz nekega stanovanja in izginil. Na sled mu je prišel orož. podnarednik Napotnik Mihael, ki ga je privedel v Kamnik in nato dobro zvezanega odpeljal z vlakom dalje v Ljubljano, kjer bo Kogler prejel svoje zasluženo plačilo.

Slomškovi prazniki

Praznik Presv. R. Telesa — dan molitve.

Ko bomo na praznik Presv. R. Telesa spremenjili našega Odrašenika Gospoda Jezusa Kristusa po naših poljih in logih mimo naših kapelic in hiš, ko ga bomo prosili, da odvrne od nas vse zemeljske nadloge, ga prosimo še to, da naj da blagoslova delu za Slomškovo beatifikacijo. To delo se posebno potrebuje blagoslova, ker je začetno delo, ki se mora boriti z mnogimi ovirami. Mnogo ovir bodo odstranili tudi Slomškovi prazniki, ako bodo v redu potekli. Zato tudi molimo v ta namen, da bi dosegli svoj cilj. Prosimo vse pred. gg. duhovnike, da ljudi oporožijo na ta namen, ki ga naj ima letos po vsej Sloveniji molitev pri procesiji Presv. R. Telesa. Ob sklepu procesije se naj opravi še molitev za beatifikacijo. Verujemo, da bo ta dan Jezus še posebno sprejemal naše molitve, ko bo kot Bog in človek hodil z nami po vseh krajih naše domovine.

Cerkvene zadeve.

Da bo mogoče tudi v verskem oziru ustreči vsem udeležencem Slomških praznikov, smoureditelj gleda spovedovanja takole: Za Mariborčane je spovedovanje v soboto, dne 27. junija, od 18 do 20 v vseh cerkvah kakor tudi dne 28. junija od 5. jutraj. Za zunanje je prilika za spoved dne 28. junija od 14. do 14. ure in od 18. ure do polnoči.

Prosimo pa gg. duhovnike, ki imajo priliko, da pridejo te dni v Maribor, da pomagajo pri tem spovedovanju. Prosimo prijavi! Za stanovanje in hrano bo poskrbljeno.

Glede sv. maš bo sledeči red:

dne 29. junija se začne sv. maše v vseh cerkvah ob 3. jutraj. Tudi na Slomškovem grobu bodo lahko sv. maše od 6—8. Za delitev sv. obhajila v nedeljo, dne 28., zvečer bo potrebno večje število duhovnikov. Prosimo, da se tudi v tem oziru prijavijo.

Mladina prejme sv. obhajilo doma!

Mladina, ki pride dne 21. junija v Maribor, ni tukaj pri skupnem sv. obhajilu, pač pa je glasom prijav vsa mladina prejela sv. obhajilo v ta namen že doma o priliki šolskega sv. obhajila.

Igra: »Naša apostola«.

Opozorjamo vse, tudi one za dne 21. junija, da je igra »Naša apostola« verska igra, kjer gledalci sodelujejo, vstajajo, pojejo, pozdravljajo. Prosimo zato, da že vnaprej upoštevamo to posebnost igre. Vaje za igro gredo dobro naprej. Pri gri sodelujejo člani Narodnega gledališča, člani Ljudske odr. dijak, dijakine in drugi mariborski in okoliški igralci, skupno okrog 200 oseb.

Slomškova družina.

Sklepi seje strokovnjakov v kmetijskem ministrstvu

Rei hmetr, prosti, erio

Konkurenca lokalnih trošarin

G. minister trgovine in industrije bi storil veliko uslugo gospodarstvu, če bi se za take zaščitne trošarine pobiral iz izposloval, da se ukinjejo. Če so zaščitne carine potrebne zato, da se zaščiti domača industrija napram inozemski, je to že razumljivo, ker gre tu za višje državne interese. Absolutno nedopustno in škodljivo i za prizadeto gospodarstvo panogo drugih krajev i za lokalne

~~SECRET~~

čl. 44 določa za stekanje v državni kmetijski sklad poslovino, ki se pobira ob izvozu blaga. Poslovina se odreja v zlati valuti do največ 4 milijone zlatih Din in jo odreja finančni minister na predlog kmet. ministra sporazumno s trav. ministrom.)

Kdaj imajo inozemski turisti pravico do jugoslovanske kopališčne vize?

Tujsko-prometna zveza »Putnik« v Mariboru je vložila na konzularno oddeljenje zunanjega ministrstva prošnjo, da podvzame potrebne korake za avtentično interpretacijo predpisov glede znižane kopališčne vize za inozemske turiste. Naša konzularna zastopstva v inozemstvu so namreč zelo različno tolmačila dotične predpise, kar je dalo pogosto povoda pritožbam. Tujsko-prometna zveza »Putnik« v Mariboru je prejela te dni od zunanjega ministrstva poročilo, da imajo vsi inozemski turisti, ki potujejo v Jugoslavijo na oddih ali pa posestijo naša zdravilišča, morskala kopališča in letovišča, tudi brez posebnih prošnje pravico do znižane kopališčne vize z veljavnostjo treh mesecev. Kopališčna viza stane 10 din, in ta znesek je plačali v denarni vrednosti dotične države po srednjem borznem tečaju. Tudi grupe, ki potujejo na podlagi kolektivnega pomožnega lista, imajo pravico do kopališčne vize ter plačajo takso za eno samo kopališčno vizo. Inozemski turisti, ki reflektirajo na kopališčno vizo, morajo vsaj tri dni bivati v enem kraju Jugoslavije, ki je v smislu zakona o raznih olajšavah za hotelsko industrijo priznan kot letovišče ali zdravilišče. Nekatera konzularna zastopstva so namreč napačno stavljala pogoje za bivanje v enem od zdravilišč ali letovišč, ki so naštetja v § 11 železniške potniške tarife (Dohorje, Bled, zdravilišča itd.). V območju Tujsko-prometne zveze »Putnika« v Mariboru so v smislu navedenega zakona sledeči kraji priznani kot zdravilišča in letovišča: Maribor, Celje, Ptuj, Rogaska Slatina, Dobrna, Slatina Radenci, Laško, Rimske Toplice, Rimski vrelci, Pohorje, Bistrica, Braslovce, Crna, Dravograd, Fram, Gornja Radgona, Gornji grad, Hoče, Kozje, Luče, Ljubno, Ljutomer, Logarska dolina, Mežica, Mislinje, Ormož, Polzela, Prevalje, Pluška gora, Ribnica na Pohorju, Rogatec, Ruše, Slovenjgradec, Slov-

nim zastopstvom v inozemstvu ter bo na podlagi tega brez dvoma odpadel marsikateri povod za pritožbe, kar je gotovo v interesu ugodnega razvoja našega lujskega prometa.

Eksektivna prodaja. Dne 9. junija je bilo na ljubljanski borzi prodanih 20.880 kom. delnice deln. družbe "Tekstilana", tovarna suknja v Kočevju, katerih imenska vrednost je 100 Din, po 1 Din za 100 komadov. Delniška glavnica Tekstilane znaša 4 milij. Din, ki je razdeljena za 40.000 delnic po 100 Din. Imeniki prodanih bilag, kakor je izkazano

Novi guverner Francoske banke. Namesto g. Tanneryja je imenovan za guvernerja Francoske banke g. A. Labeyrie, doslej generalni prokurator pri kasacijem sodišču. Ob tej priliki je vlada objavila izjavo, da imenovanje novega guvernerja ne pomeni izpremembe dosedanje valutne politike Francoske banke.

Borza

Dne 9. junija
Denar

V zasebnem kliringu je avstrijski siling na ljubljanski borzi neznatno popustil na 8.94-9.04, na zagrebški borzi pa je ostal neizpremenjen na 8.91-9.01, dočim je na belgrajski borzi popustil na 8.9005-9.0005. — Grški bini so beležili v Zagrebu 20.75 blago — Angleški funt je ostal na ljubljanski borzi neizpremenjen na 249.20-250.80, španske peseta je v Zagrebu beležila 6.95 blago.

Nemški čeki so se v Ljubljani neznašno učvrstili na 13.88—14.04, na zagrebški borzi pa na 13.81—14.01, za ultimo junija so beležili 13.60—13.80, za medio julija 13.34—13.54 in ultimo julija 13.40—13.60. V Belgradu so beležili 13.7423 do 13.9423.

Ljubljana — Tečaji s primom.	
Amsterdam 100 h gold	2973,86—2988,46
Berlin 100 mark	1756,08—1769,95
Bruselj 100 belg.	743,11—748,17
Curih 100 frankov	1424,22—1431,29
London 1 funt	219,27—221,32
Newyork 100 dolarjev	4360,00—4396,31
Pariz 100 frankov	289,93—291,37
Praga 100 kron	181,76—182,86

High 100 ft. from 1 1 1 1 1 1 10110 10110

PRIJETNO RAZVEDRILO IN SMEH!
dober začetek
H UNIONU!

Tovarna kandičev in čokolade
UNION proizvaja KAKAO
SOCIJALISTIČNIM stroji
iz prvih sirovin.
Zaradi tega KAKAO
odličnega
barve. Zelo dobro
in izdelek zelo
cent.
hranljive sestave, prebavljiva
hrana za mlade, stare, slabokrne
in ne more zabiti svoje povsod
izrečno samo UNION KAKAO.

Curih. Belgrad 7. Pariz 20.37, London 15.51, Newyork 309.25, Bruselj 52.275, Milan 24.35, Madrid 42.20, Amsterdam 209, Berlin 124.40, Dunaj 57, Stockholm 79.95, Oslo 77.90, Kopenhagen 69.25, Praga 12.78, Varšava 58, Budimpešta 60.50, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.84, Buenos Aires 0.85375.

Vrednostni papirji

Zagreb, državni papirji: 7% investicijsko posojilo 82—84, agrarji 47.50 den., voj. škoda prompt. 358—360, begl. obveznice 67.50 den., 8% Blerovo posojilo 83.50 den., 7% Blerovo posojilo 74.50 bl., — Delnice: Priv. agrarna banka 227—229, Trboveljska 190—195, Isle 15 bl., Osj. sladk. tov. 120 do 145. —

Belgrad, državni papirji: 7% investicijsko posojilo 82-83 (83), agrarij 48-49, vojna škoda promptna 367.50-358.50 (358), begl. obvez. 67.75-68 (67.75); 66.50-66.75 (66.50), 8% Blerovo posojilo 83.25-84.25, 7% Blerovo posojilo 73.75 do 74.25 (73.75), 7% posojilo Drž. hip. banke 85-86 (85.50). — Delnice: Narodna banka 6380 blago. Priv. agrarna banka 227.50-228.50 (229, 227).

Žitni trg

Sombor. Oves: bč., srem. in slav. 106—108. —
Ječmen ne notira. Moka: bč. og in ogg 195—205.
št. 2 180—190, št. 5 165—175, št. 6 150—160, št. 7
115—125, št. 8 100—105. Otrobi: bč. 94—96, srem.
92—94. Tendence neizpr. Promet 40 vag.

Dr. A. Res in Krekova „oporoka“

Vsi poznamo Krekov jugoslovanski testament: »Vi vsi, ki ste seme izkrmavalega naroda...« Bolj malo jih je pa, ki bi vedeli, kdo je te besede ohranil spominu. Bil je to naš pokojni Lojze Res. Opisal je svoje poslednje srečanje s Kreckom v Jugoslovani (1917-18; glej ponatis v Casu XX, 177-179). Obiskal je bil v avgustu 1917 Kreka na Dunaju, torej približno dva meseca pred Krekovo smrtjo. Zgodaj zjutraj sta šla v prostore Jugoslovanskega kluba v parlamentu. Krek se je počutil tako slabega, da je legel na divan; Resu je rekel, naj mu pripoveduje — pravilje. Nenadoma pa je prekinil Resovo pripovedovanje z besedami:

»Ti, kaj bo imela jugoslovanska država od tega, če umrem?«

Poslušajmo sedaj Resa, kako pripoveduje dalje: Tako neusmiljeno miren je bil njegov glas, ki je že drhtel v prostrani sobi, da sem obnemel. Kot da bi zavpile groze vse štiri gole stene, ki hranijo toliko njegovih toplih, vzpodbujevalnih besed, se mi je zdelo

Kaj mislite, gospod doktor! sem vzkliknil.
*Nič ne mislim, dragi! Le to vem, da me v prsih
duši in da mi kri sili v glavo!*

In z istimi mirnim tonom je začel razvijati predmenoj ogrojdne naše države, v slutnji, da je on sam, ki je zanj največ trpel in delal, ne bo doživel. Kakor da bi se poslavljaj od nje. Vseh panog se je bil dotaknil na vsak vrh naše gospodarske moči se je zornil. Kot da ne govori meni, da govori vsemu narodu, se mi je zdelo, ko sem gledal v njegove preroške oči, ki so blestele v toplem ognju, zamaknjenosti v srečnejšo, lepšo bodočnost. Nato se je zopet obrnil k meni in izgovoril skoraj prosoje besede, ki so, zvenele kot onoglasa:

»Vi vsi, ki ste seme izkrvavelega naroda, mislite le eno: kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečali naši jugoslovanski državi. Za njen procvit, kulturo in blagostanje.«

Kulturni obzornik

Razstava bratov Vidmarjev

Brata razstavljata olinat slike iz novejših let, vsak približno 33 del. Najstarejša letnica podob je 1931, najmlajša 1936. Ostane torej še vedno interval treh let, za katerega nam brata dolgujeta svoja dela, pod pogojem, da sem signatur in letnice pravilno in v celoti prepisal. V teh petih letih 1931—1936 je doživelo njuno gledanje nekater spremembe, o katerih nam govori tudi katalogu pridejani tekst in glavni smisel te izpovedi je na eni strani slovo od ekspresionizma, ki da je »bežal pred resnico in je iznekalil človeka iz zemlje«, na drugi strani pa apoteozo življenja, ki da je zdravje, borba, resnica itd. in ki mora stati z njimi v skladu tudi umetnost. Kajti: »Nobena resnično zajeta umetnost ne stoji izven človeka, zemlje in časa.« Zadnje čase se opaža v slovenski literarni kritiki nekaj jurij na ekspresionizem, izvirajoč deloma iz nepoznanja tega pojma, deloma pa iz nekakega diktafa v ozadiju časa in kraja; tu vidimo, da je odpor zoper ekspresionizem zajel tudi upodobilsko umetnost in gotovo izvira iz najosnovnejših podlag slikanja obeh bratov. —

Če se najprej pomudimo pri Dragotu, ki se mi zdi v nekem smislu vodja brata Nandeta, je

kot svoje najstarejše delo iz zadnjega razdobja razstavlja ženski portret (26) ter Rože (16). Na liniji njegovega stila stoji pač le prvotimenovana slika. Sedéča, z gornjim telesom naprej nagnjena ženska figura pred oz. sredi opake temnozelené okolice napolnjene levo in desno s štafážo tcerkev, figura), je po svojem barvnem nastrojenju značilna za starejši stil Dragotovih slik. Težke koloristična nasprotja, ki jih tu Drago združuje v sliko, nimajo za posledico slikarskega izraza, nego bi človek prej dejal, da so lepa, lično in zelo dekorativno kolorirana risba (mimogrede naj omenim, da me obrazna tipika le podoba in št. 27 spominja na Mujačiča in Jiraka). V nadaljnjih letih pa skrbi Drago, da bi ta težki barvni stil odpravil, zelena barva iz slik skoro popolnoma izgine, kolikor pa je še je, je popolnoma nežna, skoro prosojno svetla in domala nečlošiva od ostalih sivosivinerumenkastorzo tonov, ki sedaj na sliki zavladajo. V tem procesu, ko postaja barvna substanca vse tanjša in tanjša in stremi za najnežnejšimi, mestoma že kar preveč čustvenimi toni, Drago res ni neodvisen, vsaj po mišljenju ne, od slikarje Franceta Kralja, čeprav je vsa barva skala poslednjega različna od njegove. Priznati je treba, da je cela vrsta slik, ki nadvse prijetno delujejo na gledalca, da omenim samo Poljski delavci (3)

Čudno je sicer, da Drago smatra prav ta korlorit kot posebno pripraven barvni ambijenz za ono socialno in cloveško težko, resno in zamisleka vredno motiviko oračev, delavcev, koscev, rudarjev itd., ki jih je zdaj spravil na oder svoje slike, odrinivši z njega vse druge predmete. Če je življenje borba, je ta svet prelep zanj, ni resničen, je premeščkanski in reči je treba, da so mi ljubši elementarnjši, tudi brutalnejši toni od teh, ki me ponekod spominjajo na mehko, prenežno dekorativno slikarstvo. Principe tega ali nečesa takega si je Drago preveč tesno k srcu vzel in bojim se, da po tej poti njegove slike ne bodo moglo slediti besedam kataloga Brez vsakega

razloga je figuri na 27 napravil mahovito zelene roke ke rga mika barvni subjektivni lirizem: na Delavcih (25) najdemo na pr. roza roke v ospredju, rujave v ozadiju, kar je vse pravilno, če je to tapeta, ampak za elementarno sliko taka polihromnost še ne zadostuje. Drago je v svojih delih še globoko v ekspresionizmu lirčne in poetične vrste, kar vidim tudi v tem, da pušča pri večini slik ozadija in celo najbližje figure v ozadiju neizdelane, ker to prija njegovemu občutju, dasi bi človek želel videti tudi tam izvršeno sliko; življenje je namreč polna zadeva. In da se nasprotno popolno, postopa na novejših krajinah (12, 15, 17, 31, 22) obratno ter konturira hrabe celo v naglombem in najbolj oddaljenem ozadiju, kar naj bi Drago v prihodnje popolnoma opustil, kajti to so prestlopki zoper organizem njegovega ostalega slikanja.

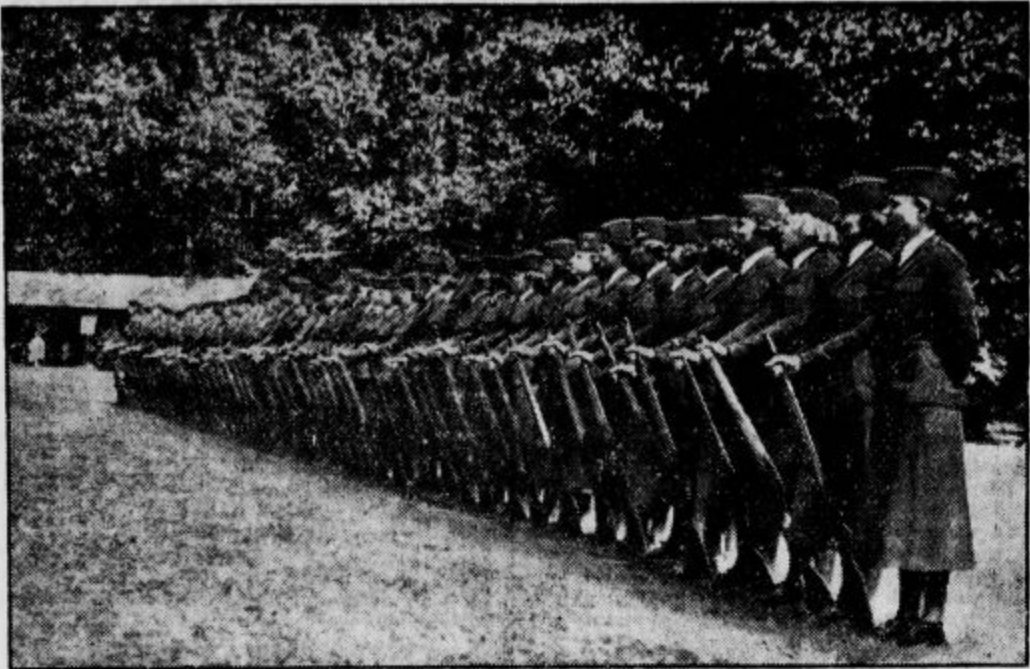
Po svoji naravi je Drago grafik, njegova slika kolorirana risba, barva iluminativna, ki jo slikarjev čepič enostavno razdeli po ploskvi, stanjša do popolne beline, v čemer je dosegel Drago nesporno precejšnje stopnjo in v čemer je do neke mere sploh ključ njegovega slikarstva. Izmed večerine njegovih podob zavzema posebno mesto dve sliki v sivem, namreč Baranke v snegu (6) ter Zimska pokrajina (11). Sta to dve dobri sliki, ki govorita za obratno pot, celo v mien prilog, tedaj ne za redukcijo barve. Klic časa gotovo leži na tej strani.

Nande je v nasprotju z Dragotom nekoliko bolj »slikarska« narava; on sicer ravno tako polihromer, svojo rbo in je v vsem podoben bratu, radi česar veljajo gornje vrste večidel tudi zani, toda ne ljubi obširne gladke ploskve in jo rad razdeli na mrežo majhnih barvnih oblačkov ali ovč, s katerimi dosega svojstvene učinke. Razvo od starejših del, n. pr. Sv. Lenarta (31) ali Spomladanske pokrajine (32), ki sta nastali l. 1931, gre preko večje kompozicije Vaški dečki (21), kjer skuša začeti ostre robove in lone omiliti ter neščno speljati drug v drugega, do zadnjih del. Tu je analočno drug meov bral pričel barvno sub-

stlanco tanjšati, uporabljati skrajno nežne in svetle barve, ker pa so mu v slikah ostali še začetni modri toni (dočim imamo Nande zelene), imamo v njegovih mlaših delih polno sinjih mians, ki so podobne rahlam meglicam. Efekt teh slik je nepričakovan, potrjuje pa samo naša gornja izjava: tako izgledajo barve na nekaterih olinj Hinka Smrekarja (lake so št. 1, 2, 12, 11). Sicer pa ljubi Nande v nasprotju z bratom preprostejšo kompozicijo ali vsaj grupo, jo tudi pregledneje in posrečeneje obdela, iskana monotonija gibov, udov in oblek, ki se zdí obema členom upodabljanja vredna in važna, tu ne moti tako, naismpatičnejši je v preprostih osnulkih, kot je slika Sestri (17). Zena s škafo (6) itd. Močno drugače nego Drago, spatičnejše, išče ludi rešitve krajske slike, zlasti alpske krajine, kolikor gre za podobo kot je Aleksandrova dom (26) ali Robanov kol (27); v ozadij kumuje tem dvema in zlasti prvi jakopič s svojo tehniko, ampak kljub temu je ta zamelek poln prihodnosti.

Zeleli bi, da se v prihodnji razstavi srečamo z Vidmarji v drugačnih okoliščinah, pred podobami, ki bodo resnično bruhale elementarno umetniško intuicijo in energijo in bodo na ta način najlepši simbol življenja v njegovi nezlomljivi brutalnosti in lepoti. Kajti pravilno pravita brata v katalogu: »Nobena resnično zaela umetnost ne stoji izven človeka, zemlje in časa!«

Srečko Kosovel v slovaščini. — V zadnji številki katoliške literarne revije »Pramen« (št. 6), je znani prijatelj slovenske književnosti pesnik K. Geselndt prepisal lep Kosovelov sonet »Sone smrti«. Med drugimi je podal tudi zelo ugodno oceno slovenskega prevoda Kukučinevega romana »Hiša v bregu« o katerem pravi, da je »izšel v tako čudoviti izdaji kot pri Slovakih še nobeni Kukučinoва knjiga, na kar je lahko naša založnica Jugoslovanska knjigarna ponosna. Hvaležni pa smo tudi mi, da je v slovaški reviji poudaril informativno delo o slovaški književnosti, ki ga gojimo v »Slovenec«. —

Ameriške dijakinje se vadijo s puškami na dekliški šoli v Rydalu.

Število mrliških krst se večja, zibelk je vedno manj...

Francoski rojstni podatki iz leta 1935 so iz-
zvali te besede. Zato je Narodna zveza zoper raz-
ljudenje (Alliance nationale contre la depopula-
tion) poslala predsedniku republike posebno pisa-
nje tele vsebine:

»Podatki o obljubenju Francije v letu 1935 so
tako vznemirljivi, da čutimo dolžnost, da vas opo-
zorimo na konec rojstev.

38.000 manj otrok
je bilo v letu 1935 kot v letu 1934. In 83.000 manj
ko leta 1932 in

396.000 otrok manj ko leta 1868!

Po teh podatkih umrje na Francoskem za
20.000 ljudi več, kakor pa jih pride na svet. Tako
je nastalo na Francoskem že izumiranje naroda.
Kar naglo bodo prenehala rojstva. Tudi število
porok je zmeraj manjše in se bo še manjšalo do
leta 1942. To je neizogibna posledica pomanjkanja
rojstev. Mimo tega bodo nove družine še dalje
imale vedno manj otrok. Če bo vsako leto, kakor

je bilo zdaj skozi tri leta, 27.000 manj otrok prišlo
na svet, bomo v 12 letih izgubili še polovico teh
rojstev, a umrlih bo zmeraj enako število, saj je
zdaj na Francoskem zmeraj več starih ljudi. Bliža
se nevarnost, da bomo v štirih do petih letih
izgubili 100.000 ljudi, to se pravi, da bo na Fran-
coskem

čez 12 let 300.000 manj ljudi.

Nemčija pa, kjer je vsako leto 470.000 novih
ljudi, bo zmeraj večja. Ves francoski narod je v
nevarnosti, da bo izumrl!

Dalje pravi ta spomenica, da more francoska
vlada ukreniti vse potrebno, da se število rojstev
poveča. Mladini je treba vcepiti v dušo, da spozna,
kaj je njena dolžnost: da pomaga obstanku fran-
coskega naroda. Položaj družinskih očetov in mater
se mora izboljšati, predsednik republike naj osebn-
no vpliva na novo vlado, ki naj ukrene nujno vse
potrebno, da francoski narod ne obnemore in ne
izumrje.

Najmlajše cesarstvo Mandžukuo

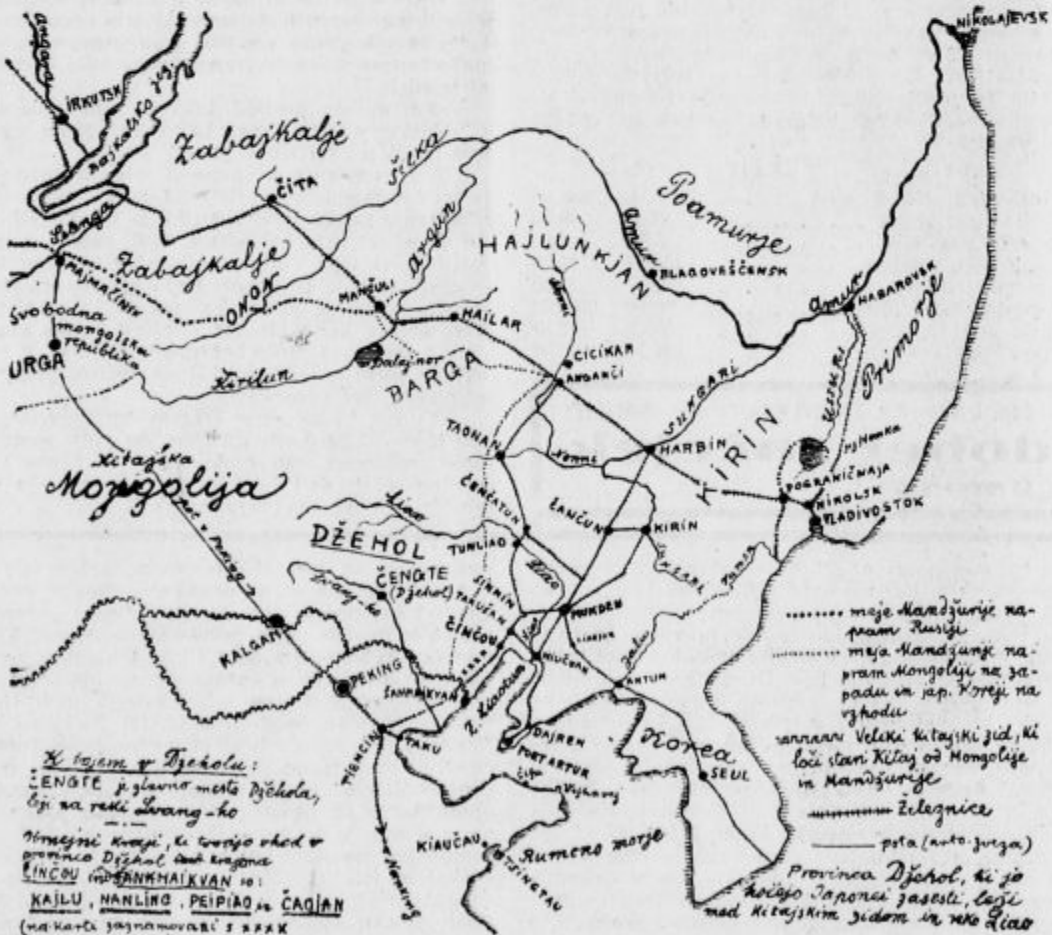
Nekdanje kitajske pokrajine na severovzhodu
so se marca 1934 združile v cesarstvo Mandžukuo —
japonsko škakalnice na azijskem kontinentu. 33 mi-
lijonov ljudi je tam, največ Kitajcev.

Od Bajkalskega jezera se vije vlak proti Man-
džulu—Tsitsihanu—Harbinu, kjer se sibirski eks-
pres pomakne v

Verdun Daljnega Vzhoda
(ob Amurju) do Vladivostoka. Posebnost Daljnega
Vzhoda je venomerno pregledovanje potnih listov.
Vlaki so zastraženi z najetimi vojaki. Na mondžur-

Harbin. Življenje v Harbinu je guilo. Strasti,
razočaranja, obup. — »Za nami vesoljni potopci! —
Ker to mesto umira, mu odpustajo črne pregrehe.
Umira zato, ker Japonci ljubijo red in poštenje.
Podpisana pogodba — sovjeti so aprila 1935 pro-
dali železnico državi Mandžukuo — je pokopala
Kitajski Harbin, rodila japonskega.

Harbin je glavno mesto. Ima 170.000 pre-
bivalcev. Na stavbiščih mrgoli kuljevi. Žilavi in
skromni se pote vse dni. Preračunano v naš denar
dobe na dan 4—5 Din. Ni treba, da pomislimo na
bodočnost, gospodarska poročila in »aponske go-

skih postajah patrolirajo japonski in mandžurski
vojaki ter ruski emigranti, ki so zdaj mandžurski
državljeni.

Dih civilizacije
je z vojniki prišel v Mondžuko. Trud in denar so
Japonci v tej deželi dobro naložili. Kar se tamkaj
dogaja, ni razstava, ne baharija, je resnica. Več
ko posebnost je Mondžuko v svetovni politiki.
Mandžurija je velika in bogata. Rude, premog, les
in polje čaka. Delo in zavetje za japonsko čez-
številitno prebivalstvo, vprašanje za japonsko cesar-
stvo je sovjetska Rusija. Toda zunanja politika je
v japonskih rokah.

Marsikaj vemo o ondodni politiki in gospodar-
stvu, malo o vsakdanjem življenju ljudi, njihovi
miselnosti in čustvovanju.

Mesta.
Mandžuli pravzaprav ni mesto, le postaja. Ne-
kako 300 m vstran stoji barake za granicirje, ne-
kakšna trdnjava z japonskimi in mandžurskimi za-
stavami. Ruski emigranti imajo svojo leseno cer-
kev. Ti ljudje — med svojo staro in novo domo-
vino — žive od krav. Sicer so na tam železničarji,
cariniki in vojaki.

vore. Bog se usmili rikša kulija. Da bi preživel
ženo in otročice, ki jih komaj enkrat na teden
vidi, dirja dan za dnem po mestu za »pasji lonc.
Ponavadi jih na cesti zadene kap. Če ne končajo
tako, začno pljuvati kri. Redko prežive 35. leto. —
Javna poslopja niso še dozidana. Vlada je začasno
v barakah. Bankete prirejajo v modernih hotelih.
Strežaji — seve Japonci — so izvežbani. Z delom,
nasvetom in radovednostjo so zmeraj pripravljeni
pomagati.

Mukden ima 700.000 prebivalcev in temno zgo-
dovino. Tamkaj je bila banka (nekronani mandžur-
ski kralj, general Haag Tso-lin, umorjen l. 1929),
ki je leto za letom Mondžuro goljufala. Ob žetvi
je vlada z državnim denarjem pokupila pridelke,
nato uprizorila inflacijo. Kmet je vprico toliko
vojakov moral molčati. Generali, guvernerji in
finančniki so si postavljali palače. Zdaj, pod Ja-
ponci, ki se ne dajo podkupiti, se to ne dogaja
več. V palačah so zdaj preprosta stanovanja, šole
in uradi.

Svetovni rekord požarov v Jaffi. Te dni so do-
gnali, da je bilo prošli teden 80 požarov v Jaffi,
kar pomeni svetovni rekord v požarih.

„Queen Mary“ in „Normandie“:

borba dveh strojev

Preden so zgradili ladjo-velikanko »Queen
Mary«, so preizkusili

8000 oblik in načrtov,

da bi dosegli najpripravnjšo obliko za pod vodo.
Slednjič so dognali, da mora biti ladja dolga
1019 angleških čevljev, široka 118 čevljev, glo-
boka 55 čevljev. Da je njena teža 80.774 ton, čista
teža pa 34.118 ton. — Vso pažnjo so morali obrniti
na posebno odliko turbin. Turbine so morale
ustrezati tem pogojem: da je bilo število vijakov
zmerno, da so bile zmogljive velike hitrosti in da
je bilo mogoče doseči z njimi tudi zmerno hitrost:
da so bile čim manj težke, da so potrebovale malo
osebja za strežbo in da bi se ladja čim manj tresla
od njih. Le tako je bilo mogoče zgraditi ladjo,
ki mora biti obsežna, nagla in trpežna. Tako je
dobila »Queen Mary«

turbine z 200.000 konjskimi silami

in je z njimi pri poskusni vožnji 18. aprila 1936
dosegla največjo hitrost — 32,8 morskih milj v
sekundi.

Vsa angleška javnost je upala, da bo nova
ladja že na svoji prvi vožnji Southampton—Nju-

jork in nazaj dosegla »modri trak«, ki ga je imela
doslej francoska ladja »Normandie«. Toda angleška
»Queen Mary« je imela že na tej vožnji smolo.
V prvih 25 urah je dosegla uspeh, ki se ni po-
srečil še nobeni ladji. Ko je bila pa nekako 483
morskih milj oddaljena od zahodne obale Severne
Amerike, je nastala megla, ki je ladjo tako za-
drževala na morskem poti, da ni mogla vzeti svoji
tekmovalki »Normandie« toli zaželenega »modrega
trak«. Tako je »Queen Mary«

zaostala za 8 in pol ure

za francosko ladjo. »Normandie« ima električni
pogon. Ta ustreza vsem pogojem, ki jih mora
imeti stroj kake ladje, da je njena naglica čim
večja. Zlasti velja to glede na lahkotnost kretanja
iz ene smeri vožnje v drugo smer, kar se izvrši
kar potom elektrike. Pri turbinah, kakršne ima
»Queen Mary«, je tako kretanje bolj težavno, zato
zamudno. — Na vsak način je »Normandie« še
zmeraj zmagovalka na morju. Z njo premeriš vož-
njo iz Evrope v Ameriko v 4 dne, 3 urah in 25
minutah; s »Queen Mary« pa so potrebovali za
to pot — za zdaj — 4 dni in 12 ur.

SLOVENEČ

pred 60 leti:

V soboto 10. junija 1876.

ZNAMENITA SEDEMSTOLETNICA

V Rimu so 29. maja obhajali sedemstoletnico
slavne bitve pri Legnanu, kjer je bil siloviti cesar
nemški Friderik I. Rudečbradec od zedinjenih
mest italijanskih tepen... 29. maja so v Vatikanu
obhajali sedemstoletnico te slavne zmage, ki se
so se vdeležili poslanci 24 laških mest, ki so bila
tedaj s papežem sklenila zavezo proti sili mogoč-
nega cesarja nemškega... Slovesnost 29. maja ima
pa tudi še neki drug pomen: spominja nas namreč
na silni boj med mogočnim cesarjem nemškim in
papeštvom, v katerem boju je cesar propadel. Rod-
bina Hohenzollernska se pa ravno zaradi borbe
proti cerkvi katoliški kaj rada primerja z rodbino
Hohenstaufenov. Kedaj bo konec te borbe, tega ne
ve nihče, to pa s sv. očetom smemo reči, da bode
cerkev končno zmago obhajala nad vsemi pre-
ganjalci.

POLITIČNI PREGLED

Turški sultan Abdul Aziz je bil nemu-
doma pokopan, kakor da bi se bili bali, da bi že
mrtev ne bil spregovoril in povedal, kaj se je
z njim zgodilo. Pomenljivo pa je, da so zginili
tudi sinovi njegovi in z njimi vred mnogo denar-
jev. — Novi sultan Murad V. bo 12. t. m. v mošaji
Ejubovi neki slovesno umeščen. Tudi pravijo, da ga
bodo drugi teden pripoznali vnanje vlade. Srbska
pa se neki brani pripoznati ga in mu plačevati
letno dajcio, češ, da ni postavno prišel na prestol.
Ruski obrist Boller in tajni svetovalec Feodo-
rovič Paljutin sta iz Petrograda prišla v Cetinje,
da vodita vojaško zdravstvo. Moskovski odbor po-
slal je Hercegovcem 100.000 rublov.

»Zakaj pa vas je krčmar vrgel iz krčme?«
»Zaradi neke denarne terjatve.«
»Ali vam je veliko dolžan?«
»Ne, ampak jaz mu nisem mogel plačati, kar
sem popil.«

Tehnika ni rešila večnega življenja

Cudežna naprava

Pred nekaj leti smo dobili iz Amerike pozor-
nost vzbujajočo vest, da sta Noblov nagradenec
profesor Carell in oceanski letalec Lind-
bergh iznašla

umetno srce
in da sta z njim rešila vprašanje o večnem živ-
ljenju. A kmalu je vse utihnilo o tej iznajdbi, ki bi
mogla prenoviti lice zemlje — če bi bila torej,
kot so pisali! — in še danes — ko lani osorej —
smo vedeli prav toliko o tej iznajdbi ko prej.
A neki nemški list podaja vendarle nekaj jasnejših
točk o »umetnem srcu« iznajditeljev Carella in
Lindbergha. — V nemškem članku je povedano,
da morejo celice in tkivo telesa nekaj časa

živeti izven telesa.
Tako se n. pr. gibljejo vrhnje celice sluznice
v sapniku še po ure dolgo, čeprav je človek že
mrtev. Zabje srce utripa še dalje, čeprav je žaba
že brez glave in je njeno srce odstranjeno iz te-
lesa. Na to se opira način, ki ga je izdelal prof.
Carell, po kateri bi se mogli razni deli telesa
izven njega preživljati v nekakšni raztopini in
seveda živeti. Že leta je mogoče vsakršne vrste
celice gojiti na steklu drobnogleda, kar je glede
na »umetno življenjskih in zdravniških vprašani

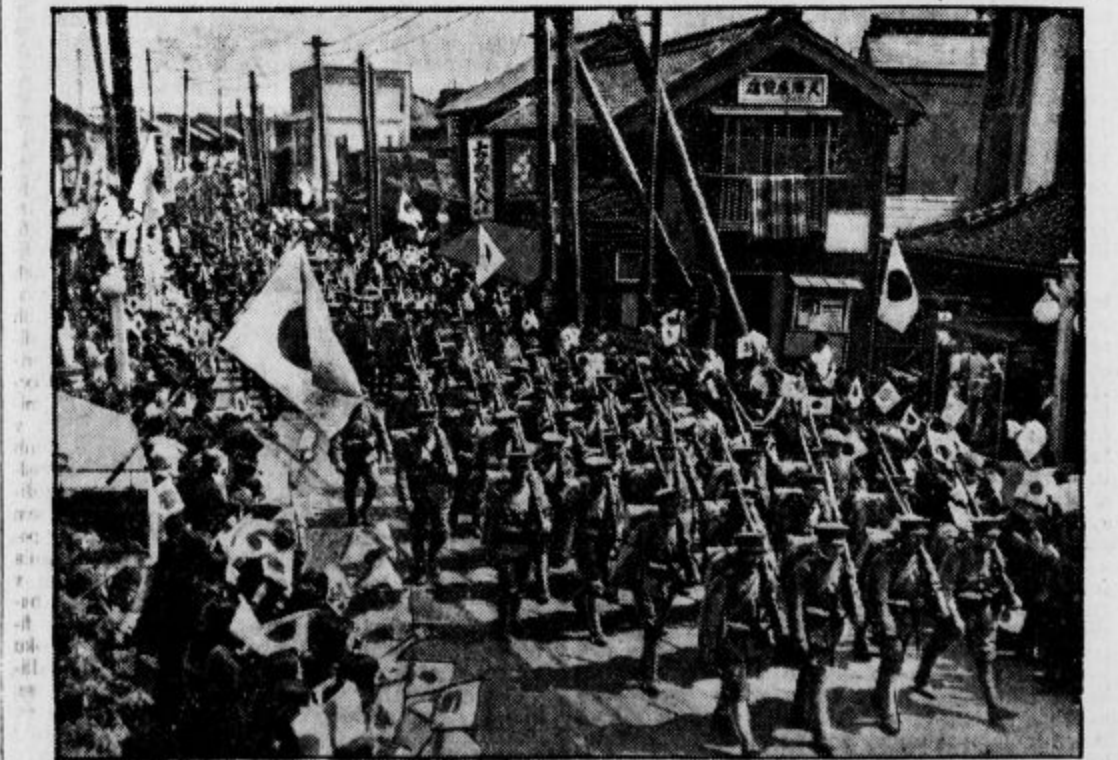
jako važno. — A novost iznajdbe je ta, da morejo
tudi večji deli telesa živeti tako kakor celice —
izven telesa.

Lindbergh je iznašel
napravo za novo življenje,
v kateri je tekočina, ki se pretaka po izločenem
delu telesa in ki tako

nadomešča kri.
Naprava je steklena sesalka, ki vsebuje do-
stavek, ki z njegovo pomočjo pritiska kakor utrip
na »umetno kri«, tako, kakor da bi žila utripala.
Ta »kri« sestoji iz sokrove, krvnega barvila, iz
beljakovinskih zmesi in vitaminov. »Utripajoči
plinc« pa je sestavina iz 40 delov kisika, 3 do 4
delov ogljikove kisline in iz 57 delov dušika. Na-
prava stoji v omari, kjer je toplota, ki ustreza
toplini zdravega telesa.

Naprava ne more nadomeščati srca
in tudi ne poživljati krvi in jo poganjati. Upanje
da bi mogli

mrtev oživljati
ali dajati bolnikom z bolnim srcem — novo srce
— je šlo po vodi... Lindberghova sesalka za utri-
panje krvi ima samo pomen za znanstvo, slično
kakor življenje celic pod drobnogledom. Vprašanja
o večnem življenju torej tehnika le ni rešila!

Japonsko vojaštvo odhaja v Mandžurijo. Zadnje tedne so Japonci svoje posadke v Mandžuriji in
na severnem Kitajskem močno okrepili. Na sliki vidimo odhod prve pehotne divizije v Tokiju
na postajo.

Šv. Katarina nad Izčicem

Zadnjemu deževju dolinska cesta, ki jo oskrbuje velepodjetje dr. K. Borna, lastnika lepih in obširnih gozdov, ni mogla več kljubovati. Zrušila se je zopet ena izmed mnogih škarp, k sreči ponč, da ni bilo človeških žrtev. Poznavalci cestni razmer so katastrofo že dalj časa pričakovali. »Opozoriti moramo ob tej priliki, da je tudi sicer na tej cesti premalo poskrbljeno za varnost in sigurnost prometa: na več mestih se dvigajo nad divje razdrapano strugo Bistrice strme škarpe, ki so premalo ali celo nič zavarovane. Da ni prišlo še do večjih nesreč, je kar čudno.

Trbovlje

Doklade cerkveno-konkurenčnega odbora. Od kar se meje občine in župnije več ne ujemajo, se je ustanovil cerkveno-konkurenčni odbor, ki skrbi za pokritje izrednih stroškov pri popravilih cerkve, nadarbine in nje nameščenec. Doklade znesože štrni in poi odstotka na direktne davke. Plačajo se lahko a položeno davkarji, ugodneje pa, če se vsota poravnava kar raznašalco položnice, t. j. cerkvenim ključarjem in občinskim organom.

Cesta mimo Španca je gotova. Je res v okras Trbovljam, zelo pa kazi lice stari most pri Orešniku, ki že leze skupaj in ne bo dolgo, ko se bo tudi sesul. Tu bi bilo nekaj za naše olepševalno društvo dela, da zopet nekaj stori za olepšavo Trbovelj. Če so se našli viri za pot na Klečco, bi se tudi tu lahko še kaj ukrenilo.

Zopet združeni sta okolici Sv. Marko in Sv. Katarina v občino Trbovlje. Upoštevajoč ljudsko voljo, je g. minister dr. Korošec podpisal tozadevni odlok. S tem je popravljena zopet ena krivica, ki jo je prejšnji protiljudski režim prizadejal našim ljudem. Upamo, da se bodo še ostale.

Tržič

Po vseh hišah naše župnije berejo zadnje dni samo knjigo o Tržiču, katere je bilo oddane takoj prvi dan v domači župniji nad 700 izvodov. Pisal jo je Tržičan za svoje rojake in ubral je pač strune, ki so morale najti najboljši odmev. Obsega knjiga 460 strani, a marsikdo bi seveda želel imeti še kaj omenjenega iz svoje družine, dasi se svoječasemu pozivu za podatke ni odzval. Knjiga je našla v župniji, kateri je bila namenjena, najboljši odmev, čakamo pa seveda tudi kakšnih merodajnih sodb kritikov. Knjigo je spisal rojak župnik gosp. Kragl in jo je založil domači župni urad, pri katerem je še na razpolago.

Trisobno stanovanje

z vsem komfortom in kopalnico — se odda v Gregorčičevi ulici št. 17b.

Naznanila

Liubljana

1. Danes v Hubadovi dvorani produkcija gojenecov dr. konservatorija, ki obiskujejo orgle. Spored produkcije je naslednji: 1. Dugan: Uvod in Fuga v f-molu. Gullmanti: Scherzo, igra brat Salvador Majhemie. 2. Martini: Preludij in Fuga v e-molu. Kodali: Uvod k blagoslovu, igra Bohine Stanko. 3. Reger: Moment musical, igra Hraosvec Silva. 4. Bruckner: Preludij in Fuga v e-molu. Bossi: Lirski intermezzo, igra Kalčić Jozip. 5. Bach: Tokata in Fuga v d-molu, igra Kunej Egon. 6. Bach: Preludij in fuga v e-duru. Bossi: Tema s varijacijami, igra Maniuanji Marija. 7. Reger: Benediktus, Tome: Preludij in Fuga v e-duru, igra Janko Ravnik. Spored produkcije se dobi v Matični knjižnici, stane 2 Din in velja kot vstopnica. 1. Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Reskova cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komolar, Vtč.

1. Predavanje o belokranjskih narodnih igrah bo dr. Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Predava vodja folklornega inštituta Glasbene Matice gosp. France Marolt pod okriljem društva Bele krajine.

Poizvedovanja

Zgubila se je očalna šipa. Najditelj se naproša, da odda: Krekov trg v trafiki. Najdeni sta bili 2 knjigi v Slomskovi ulici. Dobi se pri Marji Brecljnik, Slomškova 25 (dopoldne).

Naše dijaštvo

Akademika Marijina kongregacija Marijinega Osmenjanja pri oo. frančiškanih ima drevo ob črti na devet zaključnih sestankih v samostanski kapeli. Priloge prav vse, da se še zadnjikrat sberemo pri Marji, preden oddemo na počitnice — Prefekti.

Ljubljansko gledališče

DRAMA: Začetek ob 20.
Sreda, 10. junija: Mladi gospod šef. Red Sreda.
Četrtek, 11. junija: Prva legija. Izvem. Cene od 14 Din navzdol.
Petek, 12. junija: Mladi gospod šef. Red Četrtek.

OPERA: Začetek ob 20.
Sreda, 10. junija: Vesela vdova. Red Četrtek.
Četrtek, 11. junija: Ševčičev brivec. Izvem. Cene od 30 Din navzdol.
Petek, 12. junija: Produkcija operne šole Državnega konservatorija. Izvem. Cene od 15 Din navzdol.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 10. junija: 12 Vesele stvari za veselo ljudi! (pobede). 13.45 Vremenska napoved, poročila. 18. Napoved časa, objava sporeda, obvestila. 19.15 Radijski koncert. 19.45 Vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.50 Nac. ura: Balkan in balkanizem v kulturnem in etničnem pogledu (Stojanović iz Zagreba). 19.50 Mladinska ura: Izredovalna dela (g. Zdravko Omerca). 20.10 Med Ezejskim morjem in Araratom. Pogled v današnji Turčiji (g. dr. Valter Bohinec). 20.30 Orgelski koncert (g. prof. Franc Sušnik, orgelski virt. iz Celovca). 21.30 Plesne pesmi poje tretci s spremljevanjem Radijskega jazza. 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.15 Operetna glasba (Radijski orkester).

Grad Hubertus

Roman

France ni nič rekel. In grof ni več govoril, ker je na neodprti kuverti spoznal pisavo. Hlastno je odprl pismo in bral:

»Grad Eggeberg, 30. aprila.

Spoštovana Svetlost!

Že osem tednov nisimo več užili veselja, da bi zvedeli, kje je in kako gre vaša življenja. Ker sedaj pojo petelini, smem pač upati, da bodo te vrstice našle Svetlost na Hubertovem. Žal moram lovsko veselje vaše Svetlosti motiti z družinsko žalostjo. Po svoji službeni dolžnosti moram Svetlosti sporočiti, da se je otožno malodušje kontese Kitti zadnja dva meseca vznemirljivo poslabšalo. Ker se nisimo dovolj zanesli na tukajšnjega vaškega zdravnika, je dal grof Beno poklicati priznanega večnaka iz Würzburga. Profesor ni mogel dognati nobene posebne bolezni. Vendar je ugotovil splošno iz čustvene razbolelosti izvirajočo potrtost, ki bi se utegnila sprejeti v resno bolezen, če je čim prej ne prežene bolj milo podnebje in razvedrilo. Na Eggebergu je do zasnoposti dolgečas, in vedno nas zebe, tudi če sije sonce. Vprašali smo, ali ne bi morda zdravilno plovilo potovanje na jug. Profesor je predlagal Sorrent ali Capri. In zdaj prosim Svetlost, da nujno odloči, kaj naj se zgodi. Ako bi Svetlost za obisk na Eggebergu, ki ste ga odlagali od meseca do meseca, utrpeli le malo časa, bi ble-di obrazček ubogega otroka tako živo govoril oče-

Dragi programi

Sreda, 10. junija: Belgrad 1.: 19.50 Vokalni koncert. 20.30 Saksophon. 20.30 Humor. 21.30 Radijski orkester. — Belgrad 11.: 14.05 Dobrošičeve predavanja. Jngoslovanski narodni plesi. — Zagreb: 20.10 Plošče. 20.30 Prenos iz Ljubljane. 21.15 Mandoline. — Dunaj: 20.30 Stare melodije. 21. Serenade. 23.05 Stari Dnaji. 24.05 Plesna glasba. — Budimpešta: 19.30 Zabavni koncert. 21.30 Celso. 22.05 Plesna glasba. 23.05 Glasna glasba. — Trst-Milano: 17.15 Komerna glasba. 20.35 Igra, nato plesna glasba. — Rim-Roti: 17.15 Plesni glasba. 20.35 Italijanska narodna glasba. — 22. Orgle. 22.30 Plesna glasba. — Praga: 20.05 Narodne pesmi. 21. Orkestralni in vokalni koncert. 22.15 Plošče. — Lariava: 22. Zborovsko petje. 21. Chopinove skladbe. 22.15 Plesna glasba. — Psa Nemčija: 20.15 Ura mlade generacije. — Hamburg: 21.15 Hamburški kapitani. — Bratislava: 20.15 Slezjski skladatelji. — Monakovo: 20.15 Opereta. Koška nevesta. — Darmstadt: 19.00 Richard Straussova opera »Kavaler z rož«. — Strassbourg: 20.30 Mailarova opera »Puščavnikov zvonček«.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda. Dni 1.—: ženi lovanjski oglaš Dni 2.—: Najmanjši znesek za mali oglaš Dni 10.—. Mali oglaš se plačuje takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega snajeta se računa enokolonka, 3 mm visoka petina vrstica po Dni 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Perfektne frizerko sprejemem. — Ponudbe na M. Drexler, Ruška cesta št. 2, Maribor. (b)

Mizarskega pomočnika za pohištvo in polituro sprejme v službo Anton Trebar, mizarstvo, Zadruga 5, p. Križe, Gorenjsko.

Krojaškega pomočnika sprejemem. Trojansek Franjo, Rožna dolina cesta IV št. 1. (b)

Mlad pekovski pomočnik trezen in dobro izurjen v pekarni, dobi stalno službo; raznašal bi tudi kruh, ako mogeče s svojim kolesom. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Pekarna Alojzij Krajncič, Sevnica ob Savi.

Služkinjo sprejemem. Poljanska cesta št. 15, 1. stopnišče, vrata 2. (b)

Postrežnica pridna in poštena — se sprejme. Naslov v upravi Slovenca št. 8495. (b)

Denar

Posojila na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10.

Obavlja vse denar. posle vnovčuje najboljše terjatve vseh denarnih zavodov takoj v gotovini. — Alojzij Planinšek, agent, bančnih poslov, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. Telef. 35-10. Znamko za odgovor. (d)

Avtopodjetje dobro vpeljavno isče družabnika z 20—50.000 Din gotovine. Naslov v upravi »Slov.« št. 7869. (d)

Stanovanje komfortno, 3 do 4 sobe — isče višji oficir blizu centra za 15. junij 1986. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8340. (e)

Vnajem Oddam lokal na zelo prometnem mestu. Vprašati upravitelja hiše, Krekov trg št. 10, dvorišče, desno. (n)

Obpremljeno sobo s posebnim vzhodom takoj oddam. Triglavska 3 (ob Tyrsevi cesti, ob progli).

Objave

Dne 19. junija ob 9 uri se vrši dražba

pri sreskem sodišču v Ljubljani v sobi št. 16. dveh gozdnih parcel v izmeri 7017 m² v bližini Zg. Blata.

Obrt

Podpisani svarim vsakega, ki bi posojal denar moji ženi Matildi Petrovič, ali pa ji kaj dal na kredit, ker jaz nisem plačnik. — Petrovič Franc, poštni zvanilnik, Pragersko. (c)

Obt

Plise, entel, ažur, gumbe gumbnice, monograme — izvrši takoj Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. Zepni roboti, plenice, ročna dela. (t)

Šivalni stroj pogrezljiv, nemški fabrikat, z okroglim čolntekom, kateri tudi stika — poceni naprodati. — Nova trgovina, Tyrseva 36. i

Stanovanja

Stanovanje komfortno, 3 do 4 sobe — isče višji oficir blizu centra za 15. junij 1986. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8340. (e)

Avtopodjetje dobro vpeljavno isče družabnika z 20—50.000 Din gotovine. Naslov v upravi »Slov.« št. 7869. (d)

Stanovanje komfortno, 3 do 4 sobe — isče višji oficir blizu centra za 15. junij 1986. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8340. (e)

Vnajem Oddam lokal na zelo prometnem mestu. Vprašati upravitelja hiše, Krekov trg št. 10, dvorišče, desno. (n)

Obpremljeno sobo s posebnim vzhodom takoj oddam. Triglavska 3 (ob Tyrsevi cesti, ob progli).

Obpremljeno sobo s posebnim vzhodom takoj oddam. Triglavska 3 (ob Tyrsevi cesti, ob progli).

Kupimo

Rabljen stroj za drobtine (Bröselmaschine) kupim. E. Jaklič, pekarna, Kočevje. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne kron

kupujem po najvišjih dnevnih cenah A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Poljskih tračnic

10.000 kg. rabljenih, težine 7 kg na meter, potrebujemo. Ponudbe na: Pinter Lenard, Maribor.

Prodamo

Otroške svilene hlačke po 6 Din kupite v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska 15.

Telefon 2059

PREMOG KARBOPAKETB DRVA, KOKS tudi

Pogačnik Bohoričeva ulica št. 5.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli. Ljubljana, nasproti »Ne-botičnika«.

VINA

za vse prilike naročite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

Volna, svila, bombaž stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Šivalni stroj pogrezljiv, nemški fabrikat, z okroglim čolntekom, kateri tudi stika — poceni naprodati. — Nova trgovina, Tyrseva 36. i

Vsa letna oblačila, lister, buret, kaša, v odlični izdelavi dobite poceni pri Preskerju Sv. Petra cesta 14.

I. a češnje

trde, debele, črne, bele in rdeče, kilogram 3,25 do 3,50 Din, košarice po 35 kg, franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla (Bosna). (1)

Ajdo mlevsko, vagonke pošiljke, nudi Kmetijska zadruga, Ptuj. (1)

Dve pisalni mizi, otomano in veliko brušeno ogledalo proda ABC, Ljubljana, Medvedova cesta 8, telefon 24-44 (poleg gorenjskega kolodvora). (1)

Tinček in Tonček kot detektiva

77.

Dober nasvet je drag.

Kmalu nato so se Tinček in Tonček pridružili trije dečki. Najdebelejši je začel na vso sapo pripovedovati:

»Ali sta že slišala, da sta pobeglega cirkuškega leva ujela dva dečka in ga v konjederčnem avtomobilu pripeljala nazaj? A namesto da bi se pobirgala za nagrado, sta vzela podplate pod pazduho in jo ucvrla bogve kam. Takšna tepka!«

»Že zopet tista dva skrivnostna dečka!« je Tinček nejevoljno zabrudel Tončku na uho. Povsod govorijo samo o teh dveh, da bi jih kokljala!

»Škoda, da nisva to midva!« je pritaženo vzdihnil Tonček. »Samo pomisli, kakšne časti in slave bi bila deležna.«

Prijatelja sta še nekaj časa ostala v družbi dečkov, ki so posedli okoli ognja in gostobesedno kramljali, potem pa sta se poslovila in odšla.

Ko sta bila spet sama, je Tinček prijatelja slovesno pogledal in dejal:

»Zdaj se mi je pa nekaj posvetilo v glavi! Lev ni tekel za nama, kakor sva mislila, ampak je bil najbrž v kletki. Zato pač ni čudno, da mu na noben način nisva mogla pobegniti in da sva ves čas slišala njegovo tuljenje za hrbtom. Kaj takšnega pa še ne! Ne vem, ali bi se ježil ali smejal...«

»Potemtakem imava pravico do nagrade midva!« je navdušeno dejal Tonček in se že pripravil, da bi stekel nazaj proti cirku.

Tinček pa ga je pridržal in posvaril:

»Ne bodi tako nepreviden! Nagrada res pripada nama, a ko bodo izvedeli, kaj sva napravila s konjedercem in njegovimi psi, naju bodo gotovo obesili. Kaj nama potem pomaga nagrada, prosim te! Nič! Raje ostanem brez nagrade — živ, kot z nagrado — mrtev.«

Tonček je moral priznati, da ima Tinček prav. Žalostno je sklonil glavo in utihnil.

Ko sta bila spet sama, je Tinček prijatelja slovesno pogledal in dejal:

»Zdaj se mi je pa nekaj posvetilo v glavi! Lev ni tekel za nama, kakor sva mislila, ampak je bil najbrž v kletki. Zato pač ni čudno, da mu na noben način nisva mogla pobegniti in da sva ves čas slišala njegovo tuljenje za hrbtom. Kaj takšnega pa še ne! Ne vem, ali bi se ježil ali smejal...«

»Potemtakem imava pravico do nagrade midva!« je navdušeno dejal Tonček in se že pripravil, da bi stekel nazaj proti cirku.

Tinček pa ga je pridržal in posvaril:

»Ne bodi tako nepreviden! Nagrada res pripada nama, a ko bodo izvedeli, kaj sva napravila s konjedercem in njegovimi psi, naju bodo gotovo obesili. Kaj nama potem pomaga nagrada, prosim te! Nič! Raje ostanem brez nagrade — živ, kot z nagrado — mrtev.«

Tonček je moral priznati, da ima Tinček prav. Žalostno je sklonil glavo in utihnil.

Ko sta bila spet sama, je Tinček prijatelja slovesno pogledal in dejal:

»Zdaj se mi je pa nekaj posvetilo v glavi! Lev ni tekel za nama, kakor sva mislila, ampak je bil najbrž v kletki. Zato pač ni čudno, da mu na noben način nisva mogla pobegniti in da sva ves čas slišala njegovo tuljenje za hrbtom. Kaj takšnega pa še ne! Ne vem, ali bi se ježil ali smejal...«

»Potemtakem imava pravico do nagrade midva!« je navdušeno dejal Tonček in se že pripravil, da bi stekel nazaj proti cirku.

Tinček pa ga je pridržal in posvaril:

»Ne bodi tako nepreviden! Nagrada res pripada nama, a ko bodo izvedeli, kaj sva napravila s konjedercem in njegovimi psi, naju bodo gotovo obesili. Kaj nama potem pomaga nagrada, prosim te! Nič! Raje ostanem brez nagrade — živ, kot z nagrado — mrtev.«

Tonček je moral priznati, da ima Tinček prav. Žalostno je sklonil glavo in utihnil.

Ko sta bila spet sama, je Tinček prijatelja slovesno pogledal in dejal:

»Zdaj se mi je pa nekaj posvetilo v glavi! Lev ni tekel za nama, kakor sva mislila, ampak je bil najbrž v kletki. Zato pač ni čudno, da mu na noben način nisva mogla pobegniti in da sva ves čas slišala njegovo tuljenje za hrbtom. Kaj takšnega pa še ne! Ne vem, ali bi se ježil ali smejal...«

»Potemtakem imava pravico do nagrade midva!« je navdušeno dejal Tonček in se že pripravil, da bi stekel nazaj proti cirku.

Tinček pa ga je pridržal in posvaril:

»Ne bodi tako nepreviden! Nagrada res pripada nama, a ko bodo izvedeli, kaj sva napravila s konjedercem in njegovimi psi, naju bodo gotovo obesili. Kaj nama potem pomaga nagrada, prosim te! Nič! Raje ostanem brez nagrade — živ, kot z nagrado — mrtev.«

Tonček je moral priznati, da ima Tinček prav. Žalostno je sklonil glavo in utihnil.

Ko sta bila spet sama, je Tinček prijatelja slovesno pogledal in dejal:

»Zdaj se mi je pa nekaj posvetilo v glavi! Lev ni tekel za nama, kakor sva mislila, ampak je bil najbrž v kletki. Zato pač ni čudno, da mu na noben način nisva mogla pobegniti in da sva ves čas slišala njegovo tuljenje za hrbtom. Kaj takšnega pa še ne! Ne vem, ali bi se ježil ali smejal...«

»Potemtakem imava pravico do nagrade midva!« je navdušeno dejal Tonček in se že pripravil, da bi stekel nazaj proti cirku.

Tinček pa ga je pridržal in posvaril:

»Ne bodi tako nepreviden! Nagrada res pripada nama, a ko bodo izvedeli, kaj sva napravila s konjedercem in njegovimi psi, naju bodo gotovo obesili. Kaj nama potem pomaga nagrada, prosim te! Nič! Raje ostanem brez nagrade — živ, kot z nagrado — mrtev.«

Tonček je moral priznati, da ima Tinček prav. Žalostno je sklonil glavo in utihnil.

Ko sta bila spet sama, je Tinček prijatelja slovesno pogledal in dejal:

»Zdaj se mi je pa nekaj posvetilo v glavi! Lev ni tekel za nama, kakor sva mislila, ampak je bil najbrž v kletki. Zato pač ni čudno, da mu na noben način nisva mogla pobegniti in da sva ves čas slišala njegovo tuljenje za hrbtom. Kaj takšnega pa še ne! Ne vem, ali bi se ježil ali smejal...«

»Potemtakem imava pravico do nagrade midva!« je navdušeno dejal Tonček in se že pripravil, da bi stekel nazaj proti cirku.

Tinček pa ga je pridržal in posvaril:

»Ne bodi tako nepreviden! Nagrada res pripada nama, a ko bodo izvedeli, kaj sva napravila s konjedercem in njegovimi psi, naju bodo gotovo obesili. Kaj nama potem pomaga nagrada, prosim te! Nič! Raje ostanem brez nagrade — živ, kot z nagrado — mrtev.«

Za »Jugoslovansko tiskarno« v Ljubljani: Karel Čed

Izdajatelj: Ivan Rakovec

Urednik: Viktor Centič